

Ára: 230.-Ft

RÁKÓCZI Lapja

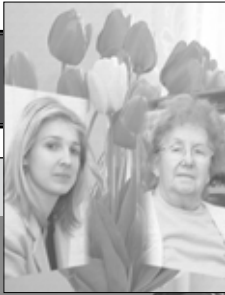
Rákóczifalviak Lapja

2008. Negyedik szám

I. Rákóczi György támogatásával készült
Európa egyik legszebb reneszánsz szószéke
a kolozsvári Farkas utcai református templomban.

Borító: Papp Imre

Anyák napja

*Utólag is nagy-nagy szeretettel
köszöjtjük az édesanyákat!*
Szerkesztőség

Anyák napja

Május első vasárnapján az édesanyákat köszöntjük. Már az ókori Görögországban is voltak tavaszi ünnepek Rheának az istenek anyjának és az anyák tiszteletére. Magyarországon először 1925-ben tartottak anyák napi ünnepséget. Nagyon nagy hagyománya van ennek. Igaz a mondás: „Anya csak egy van” bár „A kötelék mely igaz családod összefűzi, nem a vér, hanem az egymás élete iránti tisztelet s a benne lelt öröm.”

Ők azok, akik hallották első szavainkat, látták első lépteinket. Mindig mellettünk állnak együtt sírnak és nevetnek velünk. Az élet rejtelmébe vezettek minket és segítenek az akadályok leküzdésében. Köszöntsük őket szeretettel ezen a napon és gondoljunk arra, hogy nekik is van édesanyjuk, akik ugyanennyi szeretetet, gondoskodást és jót adtak nekik, mint ők nekünk. Emlékezzünk ezen a napon a köztünk élő és már eltávozott édesanyákra is egy-egy szál virággal egy kedves szóval.

„Nem számít, hogy felnőtt, érett ember vagy, anyád szemében még mindig csak egy kisgyerek.”

Kövér Nikolett

Urbánné Kelemen Rózsa:
Szellő üzenet

A széllel üzenem,
hogy mennyire szeretlek.
Őt kérem, simítsa meg
kedves arcodat.
A nap sugarával
csókolom kezre
a még el nem mondott
botor szavakat.
Ha arcodat ma szél
simítja meg.
Ha válladra hull
egy akácfa virág
A távolból küldött
szeretetem az
mely köszönti nevedben
a legdrágább anyát.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Az elmúlt hét eseményei

Rákóczifalván 2008. április 15-én a Tisza-part hasznosítása ügyében bejárás történt, melyen részt vett Tóth Lajos polgármester úr, Török István aljegyző úr, Busi László r. alezredes úr a Tiszai Vízügyi Felügyelet vezetője, dr. Tallósi Béla úr a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Közép-Tisza-Jászság Természetvédelmi Tájégség természetvédelmi terület felügyelője, Felkai István úr, a Közép-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Mezőtúri Szakasztermékek szakaszterméke, Leitner Tamás úr, a Rákóczifalvai Tisza-part Revitalizációjának KKN Kft. ügyvezető igazgatója, Vona Titusz úr, a Közép-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság képviselőjében, és a KÖTI-KÖVIZIG hatósági osztályának képviselői.

Áttekintették a Tisza-part fejlesztésével kapcsolatos önkormányzati elképzeléseket, figyelemmel a különböző szakhatóságok feltételeire.

2008. április 16-24. között a Kuruc Hagyományőrző Egyesület vendégül látta a bolgár Sevlievo település hagyományőrző csoportját. Április 17-én, csütörtökön este a Bolgár-Magyar Est díszvendége volt Öccellenciája Dimiter Ikonov úr, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, és Liana Uzunova asszony, a Bolgár Nagykövetség I. o. titkára, a Kereskedelmi Hivatal vezetője. A polgármester úr fogadta őket, majd a Varsány Községi Házban megrendezett est vacsorával egybekötött műsorát tekintették meg.

A találkozón áttekintették a település és a bolgár testvértelepülések együttműködésének eddigi tapasztalatait és jövőbeni lehetőségeit.

Képviselő-testület soros ülése

Rákóczifalva Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 2008. április 24-én megtartotta soros ülését. A napirendi pontokból:

Kommunális adó

A kommunális adó mértéke nem változik, a rendelet szövege módosul. A rászorulóknak és a 70 év felettieknek továbbra is kérhetik a kommunális adó mérséklését. Kedvezőbb lesz számukra, hogy az adómérséklés nem az adózó jövedelme alapján kerül elbírálásra, hanem a háztartásban élők egy főre jutó jövedelmét veszik figyelembe. Többnek lesznek jogosultak a kedvezményre, amely azonban az önkormányzatnak adóbevétele csökkenést jelent.

Módosulnak a gyermekvédelem helyi szabályai is

A Gyermekvédelmi törvény hatályos változása miatt módosult a rendelet. A jövedelem számításakor, rendszeres jö-

vedelmek esetén a megelőző három hónap jövedelme helyett megelőző egy hónap jövedelmét kell figyelembe venni. Továbbá bevezetésre került új, a megszűnt rendszeres jövedelmek esetén figyelembe vehető jövedelemszámítás is.

Pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásokról

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény hatályos változásai miatt rendeletmódosításra volt szükség, mely szerint szabályozzák köztemetés esetén az önkormányzat által a temetés költségeinek megtérítését az elhunyt személy hozzátartozóinak részére.

Gyermekvédelmi feladatok értékelése

Törvényi előírás szerint a 2007. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról a helyi önkormányzatnak minden év május 31-ig átfogó értékelést kell küldeni a megyei gyámhivatalnak. A Képviselő-testület a beszámoló alapján értékelte a tavalyi

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

év gyermekvédelmi feladatait. Megállapították, hogy a helyi gyermekvédelmi rendszerben jelentősebb hiányosságok nincsenek. Az önkormányzat a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokban nevelkedő gyermekekért a jogszabályban előírt ellátási formák biztosításával igyekszik megfelelni az elvárásoknak. A gyermek és ifjúságvédelem területén tevékenykedők elkötelezetten, jó színvonalon látják el munkájukat. Jövőbeni feladatként határozták meg mentálhigiénés szakemberek intenzívebb bevonását, valamint azt, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fiatalok egészségnevelésére és a felvilágosító tevékenységre. Hangsúlyozták, hogy a szülők felelőssége nőjön a gyermek nevelésében!

Rákóczifalvi kitüntetető címek, díjak

A testület határozata szerint 2008. évben a kitüntetető díjat és az önkormányzati polgármesteri dicséretet a következők kapják:

- Rákóczifalváért Szociális díjat Nász Margit Asszonynak a mozgássérültek és a fogyatékossgal élő emberek életvitelének, életkörülményeinek javításában végzett kimagasló szakmai és humán tevékenységéért. A díj átadására a szociális munka napján kerül sor.

- Rákóczifalva Civil Társadalmáért díjat Dr. Túróczi Imre úrnak, a rákóczifalvi rendezvények szervezésében, lebonyolításában hosszú évek óta a kifejtett aktív tevékenységéért. A díj átadására a Döme napi rendezvényen kerül sor.

- Rákóczifalváért Pedagógiai díjat Kecskés Istvánné asszonynak, a rákóczifalvai általános iskolában végzett több mint három évtizedes tanítói, osztályfőnöki munkájáért, melyet mindig nagy odaadással, elhivatottsággal, legjobb szakmai tudása szerint, a tanulók érdekeit szem előtt tartva végezte és teszi ezt a mai napig is. A díj átadására pedagógus napon kerül sor.

- Önkormányzati-polgármesteri dicséretet a Gülbaba Rózsái hastánc csoportnak Rákóczifalváért kifejtett kulturális, művészeti tevékenységéért. A díjat a Döme napi rendezvényen adják át.

- Önkormányzati-polgármesteri dicséretet Karcag Pál úrnak, a Rákóczi Hírmondó megalakulásakor végzett pótolhatatlan munkájáért, a folyamatos technikai háttér önzetlen biztosításáért, a közösségi rádió tevékenységéhez nyújtott nélkülözhetetlen szakmai segítségéért. A díjat 2008. március 15-én a szabad sajtó napja ünnepén megtörtént.

Gratulálunk a díjazottaknak!

Rákóczifalva Nagyközség Sportkonceptiója

A település sportkonceptiója 5 éves rövid – közép és hosszú távú elveket fogalmaz meg a település sportjának irányítására, annak végrehajtására és finanszírozására. 2013-ig szabályozza az önkormányzat legfontosabb tennivalóit, meghatározza a sportágazatban önként vállalt feladatainak kereteit, tájékoztatást ad a sportágazat szereplőinek az önkormányzat szerepvállalásának irányáról és mértékéről.

A Képviselő-testület egy II. fordulóban tárgyalja tovább a sportkonceptiót a költségvetési vonzatokra tekintettel.

2007. évi adóbefizetések

Az elmúlt évben a helyi adóbevételek az összes önkormányzati bevételnek mintegy 6 %-át adták. Az adóbevételek csaknem felét a helyi iparüzési adóból származó bevételek tették ki. Másik felének nagy részét a gépjárműadó, illetve a kommunális adó jelentette. Az adóalanyok befizetési morálját jónak értékelték.

A helyi iparüzési adó tekintetében a bevétel teljes része állandó jellegű iparüzési tevékenységből származott. A magánszemélyek kommunális adója tekintetében az elmúlt évben a kérelmek alapján 30 fő kapott adómérséklést, 4 fő részletfizetési lehetőséget, illetve az adóalanyok életkora tükrében újabb 15 fő került a mentesítettek közé. A gépjárműadó mentességi feltételek szigorítása érzékenyen érintette a személyszállító gépjárművek tulajdonosait, a mentes adóalanyok száma 262-ről 168 főre csökkent. Ennek ellenére megállapítható, hogy a súlyos mozgáskorlátozottság miatt mentességet kapott adóalanyok száma viszonylag magas Rákóczifalva gépjármű-tulajdonosainak számához képest.

A zöldhulladék tároló hely megszüntetése

A hulladéklerakó telep bezárásával előtérbe került a temető hátsó része melletti 23/4-es hrsz-ú területen a zöldhulladék lerakó létesítése. A bekerített területen lerakott zöldhulladék miatt azonban az önkormányzatot többször feljelentették a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnél. A Felügyelőség kötelezte az önkormányzatot az engedély nélkül végzett hulladékkezelés azonnali megszüntetésére. Az ehhez szükséges engedélyek megszerzése, az előírások teljesítése és az üzemeltetés több millió forint költséget okozott volna az önkormányzatnak, ezért fel kellett számolni a telepet, és az eredeti állapotot visszaállítani.

A Kétpói Konzorciummal folytatott tárgyalások eredményeként sikerült elérni, hogy a jövőben a keletkezett zöldhulladékot térítésmentesen lehessen elhelyezni a kétpói regionális hulladéklerakó helyen, az elszállítás módjáról viszont mindenkinek magának kell gondoskodnia. Keressük a szervezett szállítás lehetőségét!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Díjat kap a rákóczi falvi tanösvény

A KÖTIKÖVIZIG vezető partnerségével megvalósult LIFE „Fenntartható hullámtéri tájrehabilitáció a Közép - Tisza vidékén” című projekt a 2007 évi Energy Globe Award magyarországi nemzeti díját kapta. A Tanösvény pályázatát egy nemzetközi felhívására nyújtotta be a KÖTIKÖVIZIG, melyre több, mint 100 országból érkeztek pályázatok. Az

ünnepélyes díjátadásra 2008. május 26-án kerül sor Brüsszelben, az Európai Parlamentben, a díjat Lovas Attila műszaki igazgatóhelyettes veszi át.

A SUMAR projekt honlapja: www.vituki-consult.hu/sumar; az Energy Globe Award honlapja: www.energyglobe.com/energy-globe-award

Ismét látogatható Kassán a Rákóczi-kripta

lett édesanyja, Zrínyi Ilona és fia, Rákóczi József, a másik háromban Esterházy Antal, Bercsényi Miklós és felesége, Csáky Krisztina, valamint Sibrik Miklós földi maradványai pihennek. Forrás: Turizmus Panoráma Bulletin 2008/79.sz.

A Kassa főterén álló gótikus Szent Erzsébet-székesegyházban 1906 októberében nagy pompával temették újra II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvait. Évente mintegy 20 ezer magyar turista látogatja meg a kriptát, amelynek felújítását a 2006-os jubileumi ünnepségek után kezdték meg és a közelmúltban fejezték be. A felújítást pályázaton nyert uniós pénzekből mintegy 6 millió koronából fedezték, amelyből megoldották a kripta szellőzését, a vízelvezetését és új világítással is ellátták. Az altemplomban lévő sírhely átadása is megtörtént, s a látogatók a domban megváltott jeggel és vezető kíséretében ismét leróhatják tiszteletüket a fejedelem és bujdosó társainak koporsói előtt. A kriptában álló négy hatalmas kőszarkofágban pihennek a fejedelem és kísérete néhány tagjának hamvai. II. Rákóczi Ferenc fejedelem mel-

DÍJAZOTT

Az önzetlen rádiós: Karcagi Pál

Rákóczi falván immár negyedik éve szól a helyi rádió. Több mint 10000 órán át hallgathatták a település lakói a híreket, eseményeket. A keverőpult mögé nem látunk, ezért szeretnénk most bemutatni Önöknek a magyar sajtó napján Polgármesteri dicséretben részesített Karcagi Pált, aki a rákóczi falvi rádiózásért nagyon sokat tett.

- Több mint 4 éve, hogy a Néplapban az első híradás megjelent arról, hogy Rákóczi falva rádiót akar indítani, és a frekvenciát is megkapták már. Amikor elolvastam a hírt az újságban, elkezdtem nyomozni, s néhány nappal később megtaláltam a szervezőket. Rákóczi falván eltelt majdnem egy év, mire – a szerződés kötetéstől az előkészítő oktatásig (melyet Varga Sándor tartott nekünk, aki akkor a Kossuth Rádióban a Krónika szerkesztője volt), a berendezés összeállításáig – minden elkészült. Karácsony és szilveszter között megtörtént az adó üzembe helyezése is, és elkezdtünk próbaadásokat csinálni –, akkor még néhány lelkes fiatalal együtt. A próbaadások januárban is tartottak, de hivatalosan 2005. február 3-án, reggel 7 órakor szólalt meg a Rákóczi Hírmondó.

- *Hogyan kapcsolódott be a rádiózásba? Honnan ered a rádiózás iránti szeretet?*

- Egyetemista koromban kezdődött, Miskolcon, az egyetemi rádió stúdiójában. S úgy látszik, egy életre elkötelezettje lettem.

Az egyetem befejezése után öt évente szerveztünk stúdiós találkozokat, s kialakítottuk azt a szokást, hogy az első nap éjszakáján fölvevünk egy hangjátékot, hogy nyomot hagyjunk magunk után. Szerettem kivenni a részem a szervezésekben, Misztina Tibor barátommal 2000-ben is hangjáték készítésére készültünk, de rá kellett hogy jöjjünk, nincs már megfelelő technika ezekhez a felvételekhez – gyakorlatilag ekkor szűnt meg a miskolci egyetemen a stúdió. Nemsokára Nagy Misi barátom – aki Münchenben lakik – segített hozzá a technikához, jómagam pedig biztosítottam a helyiséget. 2000 karácsonyán már kész volt a stúdió, szilveszterkor pedig hangjáték felvétellel avattuk föl.

2001 nyara óta évente rendszeresen találkozunk egy 20-25 fős csapattal, volt egyetemi stúdiósok, az én otthoni stúdiómban.

S hogy mire jó egy stúdió?

Azóta is van mit csinálni. Eleinte az egyetemről hozzám került régi hangszalagokat játszottam át számítógépre és ar-

chiváltam. Kiss Jóska barátom hozta el nekem, aki az egyetemen kutatott ezek után a szalagok után (sajnos ő az ősszel meghalt). No, ez sem volt egyszerű, hiszen a közönséges magnószalagtól kezdve a stúdiószalagig minden volt. Az átjátszás nehézségét az adta, hogy nem sikerült stúdiómagnót szerezni. Közönséges, „kommersz” magnóval ez bizony elég sokáig eltartott. De zenét is digitalizáltam.

A stúdió tartja össze ezt a baráti társaságot is.

A Münchenből küldött technikai eszközökből jutott a falvi stúdióba is. Persze ezek használtak voltak, de én megjavítottam, amit kellett, és azóta is igyekszem javíthatni, karbantartani. Egy részük még most is itt üzemel, pl. keverőpult.

Műsorokat is készítettem, amik itt hangoztak el. Sorozatom, a Nincs új a Nap alatt – 60 részes összeállítás volt, most indult a folytatása, eddig elkészült négy újabb része.

Ezen túl tavaly év elején elindítottuk az otthoni stúdiómból is a WEB-rádiós adásokat. Ezek a volt stúdiós körnek szóló adások - csak ők tudják, hogy hol lehet megtalálni. Hetente kétszer van adás, ezeket én szerkesztem. Gyakorlatilag a világon bárhol hallható.

- *Hogyan lehet ebbe a körbe fiatalokat bevonni?*

- Nem tudom igazán a választ. Most van egy fiatal kis csapat, akik rendszeresen

készítenek műsort, de nagyobb számú jelentkező nincs. A műszaki részéhez sem találunk utánpótlást. Már más a mai technika, a fiatalok a kész dolgokat megkapják, nem jellemző, hogy maguk akarnának „bütykölni”, forrasztgatni, építtetni.

- *Van-e olyan riport, amelyre szívesen emlékszik vissza?*

- Soha nem voltam nagy riporter. Nem volt jellemző egyetemen sem, hogy riportokat készítek, ami emlékezetes, talán az akkori rektorhelyettségű készített riportom. Inkább az irodalmi műsorokat szerkesztettem.

- *És itt?*

- Volt egy beszélgetésem Túróczi Imrével.

A szilveszteri műsor az én ötletem volt, ezekre meghívtam a barátaimat, úgy érzem, elég jól sikerültek.

- *A stúdióon kívül hogy érzi magát Rákóczi falván?*

- Szívesen járok át Rákóczi falvára, szerintem több ismerősöm van itt, mint Szandaszőlősen. Szandaszőlős nem önálló település, valószínű ezért nem alakult ki ilyen viszony, mint itt. És ott nem csináltak rádiót, ez is oka lehet.

DÍJAZOTT

- A sajtó napjára rendezett ünnepségen önkormányzati dicséretet kapott, melyen ez áll: A Rákóczi Hírmondó megalkulásakor végzett pótolhatatlan munkájáért, a folyamatos technikai háttér önzetlen biztosításáért, a közösségi rádió tevékenységéhez nyújtott nélkülözhetetlen szakmai segítségéért..... Hogyan fogadta?

- A környezetemben már mindenki tudta, de titokban tartották. Én nem számítottam semmi ilyenre. Igazán meglepődtem. Köszönöm szépen, igyekszem meghálálni.

- A családja hogyan fogadja el, hogy ennyi időt tölt a rádiózással?

- Teljes mértékben elfogadják, a gyermekeim is és a feleségem is. Ő is várja minden évben a baráti társaságot, készül a találkozásokra.

- Mi a rádiózás legnagyobb értéke Ön szerint?

- Értékes gondolatokat közvetít, legyen szó akár irodalmi szövegekről, akár interjúkról. Szeretem azokat az interjúkat, amelyek az egyszerű ember elveit, gondolatait mutatják be.

Nem szeretem a kereskedelmi rádiózást, mert ott nincsenek igazi szerkesztett műsorok, nem szeretem, ha nem engedik a riportalanyok kibontani a gondolatait, ha túl udvarias a riportert (ez általában a politikában van), ha túlszerkesztett, előre megfogalmazott kérdéseit teszi fel, a válasza nem is figyel – alig várja az újabb kérdés lehetőségét.

- Mit szeretne még a rádiózásban megvalósítani?

- Például a technika tökéletesítését (ez már folyamatban van). Jó lenne tudni a rádióink hallgatottságát. Tudjuk a vizsajelzésekből, hogy vannak hallgatók, név szerint fel is tudnánk sorolni jónéhányat, de hogy ténylegesen mennyien vannak, azt nem tudjuk.

Jó lenne, ha az adásidő munkaidőn túl is tartana, gondolom ez bővítené a hallgatóságot – talán a fiatalokét is. Talán akkor többen kedvet kapnának a rádiózáshoz.

Köszönjük az önzetlen munkáját, melyet a rákóczi falvi hallgatókért, a rádiózásért tesz – kívánom, hogy még sokáig tegye!

*Köszönöm a beszélgetést!
Katona Gizella*

PÜNKÖSD

A vigasztaló Szentlélek

Amikor a világ azt hirdeti magáról, hogy tágulnak a lehetőségeink, bővül a szabadságunk, és azt vesszük észre, hogy egyre kevesebb igazi örömben lehet részünk, mert minden időt, erőt, energiát fölemészt a létért, fennmaradásunkért való küzdelem; amikor a világ mérhetetlen boldogságot kínál a reklámok tömkelegében minden apró hétköznapi termék használatához, és egyre csak várjuk, várjuk azt az ígért „boldogságot”, miközben fogyasztunk, vásárolunk, használunk, de sehogy nem érkezik meg hozzánk (mindig csak másokhoz); amikor arról akar meggyőzni minket a világ, hogy gazdagok vagyunk, mindent megkaphatunk, csak vegyünk igénybe minél több hitelt, és egy-egy adósságspirálban megszedülve, vagy már hó elején is mínuszba mászó bankszámlánk fölött elgondolkodva belénk nyilall a rádöbbenés, hogy mennyire szegények vagyunk; na ilyen, és ehhez hasonló élethelyzetekben vesz erőt rajtunk a szomorúság, a depresszió, a vigasztalanság, a kiüresedett, kiégett, „semmi nem érdekel – életérzés” és annyira hiányzik valaki, aki azt mondja: ne félj, csak higgy! És ez a Valaki az Isten Szentléleke, akit pünkösdkor különös tisztelettel ünnepel az Isten népe, és kéri vágyakozó szívvel: Jöjj Szentlélek, igazság és bölcsesség Lelke, jöjj, Vigasztaló, aki megnyugtató, és bátorítod a sötét ködben vergődő lelkeket!

Benyik György atya a következő gondolatokat írja:

„János evangéliumában a Szentlélek vigasztalóként (14,26) illetve az igazság lelkeként jelenik meg (15,26). Ezek a nevek és kifejezések az Ószövetség vége, az újszövetség elejének irodalmi háttérébe gyökereznek. Az ember érdeklődését alapvetően meghatározza lelki állapota. A prófétai meghívásoktól kezdve általános elképzelés volt, hogy a próféták, mint Isten emberei, mint a lélek emberei, valamilyen különös módon Jahve lelkébe részesülnek, az Isten lelkének hatása alá kerülnek. Az ihletett prófétai lelki állapotot ugyanis nem tudták semmi mással magyarázni. János evangéliumában ezt a lelket vigasztalónak, pártfogónak nevezi az evangélista. A másik jelző az „igazság lelke”. Ennek a kifejezésnek az újszövetséget megelőző qumráni irodalomban találjuk meg a megfelelőjét. Arról a lélekről van szó, amely megvéd a sátán, vagyis a gonosz lélek támadásaival szemben.

Míndezebből arra következtetünk, hogy olyan kifejezésről van szó, amely a mienkétől különböző emberkép alapján született. Az ember lelkének mai megítélése egyrészt azért nehéz, másrészt azért nehéz összekötni a mai lélekről szóló ún. pszichológiai beszédmóddal, mert a modern beszédmód óvakodik a teológiai következtetésektől, az antik beszédmódból pedig hiányzik a lélek analitikus leírása. Annyi azonban közös mindkét beszédmódban, hogy egy emberi megnyilvánulásról beszélnek. Csakhogy az ember lelki vigaszát ebben az esetben nem

PÜNKÖSD

A vigasztaló Szentlélek

egy másik ember, hanem az Isten adja. A nem hívők tagadják ennek valóságát és egészséges voltát, de a hívők ragaszkodnak hozzá, hogy van olyan vigasztalás, amelyet nem kaphatunk senki mástól csak az Istentől. Ez a vigasz túllép a pszichológia tudományán, de nem lép túl az ember alapvető igényén. Úgy hisszük, és sokan ezt meg is tapasztalták, hogy Isten és Isten lelke éppen akkor segít bennünket, amikor már az emberi vigasz véget ér.

Az apostolok és evangélisták nem pszichológusok voltak, hanem Isten közelségét megtapasztalt emberek. Ez a közelség bennük hihetetlen örömet váltott ki, és olyan emberi energiákat mozgósított bennük, amelyet emberi pszichikai ráhatások nem tudnak kiváltani. Meggyőző erejük megsokszorozódott, munkabírásuk megnövekedett. Hallatlanul élesen meg tudták különböztetni a jót a rossztól, a jóra irányuló emberi törekvéseket a rosszra irányuló gyűlöletkeltő dolgoktól. Isten lelkének hatásait szent Pál foglalta össze a legvilágosabban, amikor a lélek gyümölcseiről írt a Galatákhöz írt levélben (5,22): >>A lélek gyümölcsei szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.<< Úgy gondolom, hogy mindenki, aki ilyen tulajdonságokat mutat, részesült Isten adományai-ban.”

Prohászka Ottokár, a 19-20. század fordulóján élt székesfehérvári püspök, egyházi író, kiváló szónok, a Magyar Tudományos Akadémia tagja írja a következő sorokat. Bár 100 év választ el tőle, de gondolatai nagyon is aktuálisak:

„A Szentlélek a ’fölséges Isten ajándéka’, nekünk is ajándékot hoz; étellel kedveskedik, édes, szép gyöngy-étellel. A földi élet akkor édes, ha nem üres s ha nincs telve mulandósággal. A mulandóság fájós érzéssel tölti el öntudatunkat, s ez telíti a világias lelket. Nem szeret szétnézni; magaslatokra nem emelkedik; a jövőbe nézni fél, a mélységet kerüli; ha pedig tényleg a mélybe néz, borzad s elváltozik arca. Amily mértékben nőnek rajta a mulandóság öreg estéjének árnyai, abban a mértékben vigasztalan... Ellenben a Szentlélek a legmélyebb, a legerőteljesebb, a legöntudatosabb életnek lelke... Ő is édes étellel kedveskedik, de ajándékai az élet teljét hozzák: életet ad az Isten s megeleveníti; egészséget ad; erő megy ki belőle s a vérfolyásos lelkek, kiknek életük szétfolyik, meggyógyulnak; tiszta vért ad; szemvilágot ad: „nézz rám” s ismerj föl. Hitet ad, erőt, megindulást, megolvadást ad, könnyeket, lelkesülést, halhatatlan reményt.

Tűzzel jön a világ szelleme is; de tüze emészt; füstös és sötét; szenvedélyes; energiát ébreszt; erőlködéseket

végez; nagy port ver föl; nagy lármát csap. Az emberek dolgoznak, lótnak-futnak, de kiélik magukat s minden ilyen élet olyan, mint a pásztortűz helye a virágzó rét közepén. Másnak juttatják életük erejét: az ifjúkor a gyönyörnek, a férfikor az érdekek él, s miután kiadták erejüket, nem marad nekik más, mint a bánat s blazirtság. Szegény, leperzselt lelkek. Ellenben a Szentlélek tüze, a bensőség melege, a lelkesülés helye, az élet jótékony melege kiégeti a salakot, a rosszat! Emésztí azt, amit a Szentírás rossz értelemben testnek mond: mert ahol az uralkodik, ott meg nem marad; nem marad meg lelkem az emberben - mondja az Úr - mert test; de ezt a testi embert elpusztítom majd s kiöntöm lelkemet a nehézkes, érzéki-es emberekre s prófétákat nevelek; kidörzsölöm szemekből az álmod s mámort. Ez a tűz ég bennünk, belénk ég s nem akarunk szabadulni jótékony melegtől. Ez az élet melege!

A világ lelke is akar világot teremteni, megújítani, átváltoztatni s nagy kultúrmunkát végezni, nagy intézményeket teremteni; de a földbe növeszti őket, „és elfordítják elméjüket és lesütik szemeiket, hogy ne lássák az eget” (Dán 13,9). Ellenben az Isten lelke a világot belülről, belső elveiből, a jóság- s igazságból akarja kialakítani, s azért aztán szépségbe fejlesztí. Lelkeket szabadít föl szabadságra, melyek kevéssel beérik, s a világot, a munkát, az észet s vívmányait csak arra használják, hogy a lélek élete szépen, nemesen kifejlődjék. Méltóságot, lázas önemésztést sehol, soha. Így kell járni a világban istenszerető, igénytelen lélekkel: úgy kell nézni minden virág szemébe, hogy mondja: azért vagyok, hogy én is ilyen szép legyek; úgy kell leülni a forrás mellé az árnyékos pázsitra s szeretettel gondolni az isteni mélységek forrásaira, melyek bennünk mint gondolatok s érzések fakadnak.”

*Édességes vigaszunk,
Drága vendég, szomjazunk,
Édes lélekújulás!*

*Fáradottnak könnyülés,
Tikkadónak enyhülés,
Sírónak vigasztalás.*

*Boldogságos, tiszta fény
Szállj meg szívünk rejtekén,
Híveidnek napja légy!*

Összeállította: Kómár István
plébános

PÜNKÖSD

„Újuljatok meg...” Efézusi levél 4,22-24.

„Vessétek le a régi élet szerint való őembert, aki csalárá és gonosz kívánságok miatt megromlott, újuljatok meg lelketekben és elmétekben, öltsetek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtett.”

Megújulásra van szükségünk! Egész társadalmunk, sok sebből vérző népünk, szomorú tapasztalataink, fájdalmas szétszakítottságunk, sokféle lelki traumánk kiált. Segíteni kell! Sokféle megoldást javasolnak. Kulturális, szociális, gazdasági, családi megoldásokkal kísérletezünk.

A Szentlélek kitöltése napján Péter apostol nem ezeket ajánlotta annak a jeruzsálemi tömegnek, akik ezt kérdezték: „Mit tegyünk?”

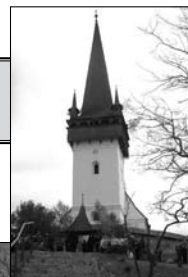
Tudván tudták, hogy valami meg kell változzon életükben, mert egy olyan esemény sodrába kerültek Jézus Krisztus halálából való feltámadása által, amelyre csak egyértelmű válaszáddal lehet felelni; ezek után mi mit tegyünk? Nem az a kérdés, hogy én, az ember milyen bölcs választ adok, hanem az, hogy mit akar Isten?! Így lett, és lesz örökre válasz a Péter apostol által megfogalmazott Ige, Isten válasza: „Térjetek meg!”

Persze sokan elcsépeltek szóként olvassák, hallják. Pedig ez azt jelenti: Térjünk vissza Jézus Krisztushoz! Térjünk vissza mennyei Atyánkhoz! Rá kell döbbenjünk arra, hogy eltévedtünk! Gonoszság, hitetlenség, gyűlölet, erkölcstelenség, önzés, irgalmatlanság útjain tévelyegtünk, lerongyolódott lelkünk ruhája, méltatlanok lettünk a tökéletes szent isteni életre. Ezért térdre hullva kell jöjjünk megváltó Krisztusunkhoz: „Uram! Bocsáss meg nekem! Eldobom lelki rongyaimat, melyek arról tanúskodnak, hogy nem tartozom Hozzá! Az őember ruháit elvetem. Megtagadom hitetlenségemet, szeretetlenségemet, Uram Neked akarok engedelmessé válni! Te vagy a tökéletes szeretet! Lelki békességemet Te adhatod meg nekem. Fogadj el engemet! Vedd el rongyos ruháimat és öltöztessél fel abba az új ember szerinti életformába, mely hozzád akar hasonlítani, Téged akar követni, Veled akar élni. Nélküled csak a halál útját járom, minden a halál lehelletét árasztja... ha nem ma, akkor holnap! Nincs kiút a sötét alagútból! Csak a Te világosságod által látunk világosságot, mert Te vagy az ÉLET! Szereteted öleljen át úgy, hogy én is tudjak szeretni, irgalmad tanítson engem is megbocsátani másoknak, szentséged vezessen a minden bűntől való irtózásra. Uram! Te testvéreddé fogadtál engem, hogy én is testvérré legyek az ellenséges világban. Adtál, hogy én is adhassak, kerestél engem, hogy én is keressem elszéledt juhockáidat, bekopogtál hozzám, szegény szolgálóhoz, hogy megosszad velem szegényes otthonomat.

Áldott pünkösdi napján ezt mondta nekünk Isten: Térjetek meg! Újuljatok meg! Lehet a válaszuk NEM?!

Jövel Szentlélek Úristen! Áldott pünkösdi ünnepeket!

Czirmay Árpád ny. lelkipásztor

Pünkösdi előtti vasárnap,
konfirmáló fiatalok /Körösfő/

INTÉZMÉNYEINK

Akikre büszkék vagyunk!

Legjobb eredményeink 2008. március 31.

1. Mátyás Tudósai megyei verseny vers- és prózamondás

Török Nóra 5.a

Réti Balázs 5.a IV. helyezés

Felkészítő nevelő: Sándorné Pusztai Erika

Jakab Krisztina 6.a IX. helyezés

Felkészítő nevelő: Nagy Ildikó

Merena Csilla 7.a VII. helyezés

Felkészítő nevelő: Nagy Ildikó

2. Zrínyi Ilona Megyei Matematikaverseny

Pintér Gabriella 7.a IV. helyezés

Felkészítő nevelő: Turiné Szabó Mária

Varga Tamás Országos Matematikaverseny megyei fordulójába bejutott IV. helyezés

3. Ünnepi beszéd pályázatíró verseny

ÁMK közművelődési intézményegysége hirdette

március 15. Pintér Orsolya 8.a

Felkészítő nevelő: Nagyné Németh Margit

március 27. Cseh Kitti 8.a

Felkészítő nevelő: Nagyné Németh Margit

4. Országos Technika Tanulmányi Verseny megyei fordulóján

Polgár Tamás 8.a

Jobbágy Dávid 8.a III. helyezés

Felkészítő nevelő: Jámbor István

Torda Zoltán 7.a

5. Tiszaföldvár német nyelvi verseny

Pintér Gabriella 7.a XIV. helyezés

Mészáros Balázs 8.b XVI. helyezés

Felkészítő nevelő: Haraszi Szilvia

Menkó Gábor 5.b XVII. helyezés

6. Tiszaföldvár angol nyelvi verseny

Hönyi Luca 6.b XV. helyezés

Bakos Dóra 6.b XVIII. helyezés

Felkészítő nevelő: Bán Krisztina

7. A „Beszéd csak félreértések forrása” c. megyei helyesíróverseny alsó tagozatos tanulók számára

Kiss Márk Mátyás 3.b VI. helyezés

Felkészítő nevelő: Kecskés Istvánné

8. Fizika próbaverseny (megyei verseny) 655 versenyző

Pintér Gabriella 7.a VII. helyezés

Korom Szabolcs 7.a XVI. helyezés

Merena Csilla 7.a LXXVI. helyezés

Felkészítő nevelő: Turiné Szabó Mária

Thuróczy Bertalan 7.b MXI. helyezés

649 versenyző

Kovács Máté 8.b 59. helyezés

Felkészítő nevelő: Tímár Antalné

Pintér Orsolya 8.a 100. helyezés

9. Internetes energiahatékonysági vetélkedő megyei verseny (27 csapat)

HÉRON csapata II. helyezés

Polgár Tamás 8.a

Jobbágy Dávid 8.a

Felkészítő nevelő: Jámbor István

Bozsó Máté 8.a

10. Simonyi Zsigmond Megyei Helyesíróverseny

5. évfolyam Menkó Gábor 5.b

Felkészítő nevelő: Nagy Ildikó

8. évfolyam Kiss Pál 8.a

Felkészítő nevelő: Nagyné Németh Margit

11. Iskolai szavalóverseny

1-2. évfolyam

1. helyezés Tigyi Hajnalka 1.a

Felkészítő nevelő: Balla Jánosné

3-4. évfolyam

1. helyezés Hornyák Lajos 4.b

Felkészítő nevelő: Nagy Ildikó

12. Zrínyi Ilona Megyei Matematikaverseny

Pintér Gabriella 7.a IV. helyezés

Felkészítő nevelő: Turiné Szabó Mária

Korom Réka 3.a XVII. helyezés

Felkészítő nevelő: Bozsó Andrea

Merena Csilla 7.a XXXI. helyezés

Felkészítő nevelő: Turiné Szabó Mária

Kovács Máté 8.b XLIII. helyezés

Felkészítő nevelő: Tímár Antalné

INTÉZMÉNYEINK

Szegeden elért sikereink

A Mozaik Kiadó által szervezett levelező feladatmegoldó verseny országos döntőjébe került iskolánk 2. osztályából 10 tanuló. Matematikából és anyanyelvből versenyeztek a gyerekek. Az országos döntőt 5 városban (Budapest, Szeged, Pécs, Miskolc, Győr) rendezték meg április 19-én, szombaton délután. Minket Szegedre hívtak. Az odautazás megszervezése nem kis feladatot rótt ránk. A kistérségi kocsit megkaptuk, de az csak 8 férőhelyes. Így szülői segítséget kellett igénybe vennünk. Ezúton is szeretném megköszönni Boros Lászlónak és feleségének, Kis Elvirának, hogy feláldozták szombat délutánjukat a nemes cél érdekében (mindenféle ellenszolgáltatás nélkül). Szombaton ½ 12-kor, amikor a családok többsége a szombati családi ebédhez készülődött, kis csapatunk szakadó esőben elindult Szegedre. Végig esett. Érdekes, hogy mire leértünk, elállt az eső, és ragyogóan süttött a nap.

A verseny helyszíne a Szeged város szélén megtalálható Dugovics András nevét viselő Piarista Gimnázium volt. Nagyon sok helyről ideértek különböző korú általános iskolások. A gimnázium aulájában elvégeztük a regisztrációt, majd nagy nehézségek árán megkerestük minden tanuló számára azt a tantermet, ahol megírta a versenyfeladatát. A 10 tanulót 5 különböző terembe osztották be, amelyek 2 szinten voltak megtalálhatók. Ráadásul az épület egy labirintushoz hasonlítható, úgyhogy nem volt könnyű dolgunk. 45 perc alatt kellett megoldani 1 tantárgy feladatsorát. Volt olyan tanuló (4 fő) akik mindkét tantárgyból versenyeztek. Ők kis pihenő után megoldották a másik tantárgy feladatsorát is.

Közben a többiekkel kísértéltem az épület elé. Nagyon szép rendezvény napja volt a városban éppen. Ebből láthattunk mi is egy keveset. Hallottunk zenét, és megcsodáltuk a táncot, erős emberek versenyét. A gyerekek érdekes hangszereket fedeztek fel (tekerőlant, skótduda).

Vásároltunk a kirakodóvásárban egy kis vásárfiát (törökmézet, krumplicukrot, bocskorszíjat, kakasos nyalókát).

Mire minden gyerek végzett a feladatokkal, ismét eleredt az eső. Elérkezett a hazaindulás időpontja.

Boros apuka fényképfelvétellel örökölte meg, hogy Szegeden jártunk. Kicsit fáradtan, de nagyon jó hangulatban érkezünk vissza Rákóczi falvára kb. ½ 7-kor.

Versenyzőink eredményeit április 23-án olvashattuk a neten. Matematikából 436 fő, anyanyelvből összesen 386 fő versenyzett.

Matematika

Kovács Tamás 26.
Szokolai Viktor 30.
Dudinszky Márk 32.
Hegedűs Alexandra 37.
Barta Patrik 47.
Fehér István 48.
Nagy Elizabet 50.
Nagy Kristóf 55.
Boros Boglárka 60.

Anyanyelv

Méhesi Rebeka 24.
Boros Boglárka 44.
Nagy Kristóf 45.
Hegedűs Alexandra 49.
Nagy Elizabet 61.

Így az ünnepélyes eredményhirdetésre nem hívnak meg bennünket. Csak az 1-6.-at hívják. Kapott minden tanuló a verseny végén egy kis csokit, üdítőt és egy füzetet.

Köszönetet szeretnék mondani Vadász Istvánnának, az ÁMK igazgatójának az utaztatás megszervezéséhez nyújtott segítségével, minden kedves kollégámnak azért, hogy velünk izgultak, a Boros családnak minden segítségért, Birgés Béla gépkocsivezetőnek, hogy épségben hazaért minden gyermek.

Büszkék vagyunk eredményeinkre, hiszen az ország bármely 2. évfolyamának – tagozatos iskolák tanulóinak is – lehetősége volt megmérgettni magát.

Hernek Istvánné tanító

INTÉZMÉNYEINK

Iskolai hírek

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény néptánc tanzakának 7-8. osztályos csoportja nagy sikerrel mutatta be a Jász kun - Világ Művészeti Szemle megyei döntőjében új koreográfiáját, melynek címe: „Pünkösdlő Drágszélén”.

A művészeti szemle döntője 2008. április 26-án került megrendezésre Martfűn, a Művelődési Központban. A zsűri a néptáncosok produkcióját „Nívó díj” elismerésben részesítette.

Koreográfus, felkészítő néptánc-pedagógus: Györe Ágnes és Kovács József volt.

2008. április 23-án a Söndörgő együttes koncertjével zárult a Közösségi Ház „Filharmónia” bérletsorozata. A közel kétszáz iskolás gyermek- jórészt néptáncosok- nyitottak voltak a számukra kicsit szokatlan délszláv zenére. Az előadás végére megismerték nemcsak az együttes által előadott dallamokat, hanem az előadás során használt hangszerek nevét és szerepét is. Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink megismerjék saját népzenejüket (tavaly áprilisban ezt a célt szolgálta a Muzsikás együttes rendhagyó énekórája) és más népek zenéjét. Ezt a hagyományt jó lenne a jövőben folytatni.

Halász Dóra

Pintér Orsolya

Nagy Melinda

INTÉZMÉNYEINK

Készülünk az iskolába.....

A Virágokert Óvoda és Bölcsőde nagycsoportos gyermekei örömmel és várákozással készülnek a számukra 2008/2009-es tanévvvel kezdődő iskolai életre.

A csoportszoba is ezt a hangulatot tükrözte ezekben a napokban.

2008. március 12-én „gergelyjárás” keretében eljöttek óvodánkba az első osztályos diákok és kedves kis műsorral

hívogatták a leendő elsősöket az iskolába.

Örömmel tettünk eleget a meghívásnak! Egy kellemes órát tölthettünk az iskolában.

A padban ülve mosolygós, boldog arcok figyelték a tanító nénik szavait.

Törökné Turóczy Erzsébet

Kurucok a hóvirág csoportban

Évek óta hagyomány a csoportunkban, hogy II. Rákóczi Ferenc születésnapjához kötődően, néhány hétig mi is éljük a kurucok és a kis Rákóczi mindennapi életét, régi eszközök

használatával, régi történetek, szokások felelevenítésével. A projektünk zárásaként megkoszorúzzuk községünk névadójának mellszobrát.

Mondi Béláné

Óvodai hírek

„OVI-GÁLA”

Az idén is megrendezésre kerül óvodánk zenés gálaműsora,
2008. május 17-én 15. 00.

órai kezdettel,

melynek helyszíne a Sportsarnok lesz.

Ezen a vidám hangulatú rendezvényen kerül sor a nagycsoportos,

iskolába beíratott gyermekek elköszönésére az óvodától.

Szeretettel meghívjuk a Kedves Szülőket, Nagyszülőket és minden kedves érdeklődőt.

KÖSZÖNTJÜK AZ ÉDESANYÁKAT

Az anyák napi ünnepek megrendezésére a csoportokban

2008. május első és második hetében kerül sor, melyre szeretettel várjuk

az

Édesanyákat és Nagymamákat.

INTÉZMÉNYEINK

Beszámoló az éves tanácskozásról

2008. március 26-án tartottuk meg éves gyermekvédelmi tanácskozásunkat, melynek témája:

- A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok értékelése 2007. év vonatkozásában

- A jelzőrendszer tagjainak együttműködése
- Elképzelések, tervek az elkövetkező évre vonatkozóan

A hozzászólók mindannyian kiemelték a jelzőrendszer tagjainak jó együttműködését, a Gyermekjóléti Szolgálat koordináló munkáját. Gyermekjóléti Szolgálatunk összehangolt szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatot végez. Alapelvünk a család egységes rendszerű szemlélete. Humánus, empátikus hozzáállással közelítünk a településen élő gyermekek, családok problémáinak kezeléséhez. A lehetőségek igénybevétele önkéntes, kivéve a határozattal együttműködésre kötelezett fiatalok, családok esetében. Célunk: minden egyes gyermek, család esetében fontos a szakemberrel való együttműködés az eredmény érdekében. Fontosnak tartjuk a szakmai és emberi kapcsolatok „frissen tartását”.

A gyermekvédelem területén dolgozók fontos feladata a gyermekek jogainak képviselése, betartatása. A jelzőrendszer jelenlévő tagjai elmondták véleményüket, beszámoltak a 2007-ben végzett gyermekvédelmi munkájukról. A hátrányos és veszélyeztetett gyermekek érdekében tett intézkedések, illetve gondozási tevékenység nagy százalékban hatékonyan bizonyult. Minden intézmény szervez szabadidős programokat, tevékenységeket (gyermekeknek, családoknak), és közösen a településen működő civil szervezetekkel együtt is megrendezésre kerül néhány rendezvény, amely megmozgat kicsit és nagyot, időset és fiatalot (Döme nap, Mindenki karácsonya). A nyári szünet idején működik „tábor” azoknak a gyerekeknek, akiket nem tudnak elhelyezni szülei, míg dolgoznak.

A jelzőrendszer tagjainak együttműködése összehangolt, folyamatos az információcsere. Abban mindannyian egyetérttünk, hogy a családok szociális helyzetének folyamatos romlása, anyagi okok, a szülők, a család életvitele, rossz lakáskörülmények, agresszivitás, a média hatása, akár külön-külön vagy együttesen vezetnek a veszélyeztetettség kialakulásához.

Településünkön 2007-ben alapellátásban gondozott gyermekek száma: 33 fő

védelembe vett gyermekek száma: 8 fő

gondozott családok száma: 24.

2007. szeptember 30-ig igénybe vett szolgáltatások:

Fejlesztő pedagógiai tanácsadáson részt vett: 4 gyermek

Pszichológusi tanácsadáson részt vett: 14 gyermek

Családok átmeneti otthonában nyert elhelyezést: 2 gyermek az édesanyával

Szakellátásban lévő gyermekek száma: 4 fő

A tanácskozáson megfogalmazódott feladatok, mellyel minden résztvevő egyetértett:

- Kérés a házi orvosok felé, hogy csak nagyon indokolt esetben adjanak igazolást az iskolából gyakran hiányzóknak /egy beszélgetésre hívjuk meg házi orvosainkat, és közösen keressük a megoldást/.

- „Bölcsödétől az ifjúsági klubig” – „Mit tudok a gyermekemről?” szülők részére információnyújtás, általános tájékoztatás /szakemberek bevonásával téma ajánlása, ugyanis tapasztalható, hogy nem ismerik a szülők „saját gyermekeiket”/

- Mentálhigiénés szakember bevonása a probléma könnyebb feldolgozása érdekében

Baloghné Gajdos Julianna
Csoportvezető családgyógyász

Rajzpályázat

Kedves Gyerekek!

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat újra meghirdeti rajzpályázatát

**„Halk zenét suttog bércen az erdő,
Bontja virágát pompázva a mező”
címmel.**

A pályázaton részt vehetnek az óvodások, az 1-4. és az 5-8. osztályos általános iskolai tanulók, minden kisgyermek, aki itt él a községben.

A pályázatra küldendő munkákat bármilyen technikával A/4-es méretben készítsétek el! Jó munkát kívánunk!

Az alkotásokat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálathoz juttassátok el - Toldi út 33.

Beérkezési határidő: 2008. május 20.

Eredményhirdetés: 2008. május 24-én, a Községi Gyermeknapon, ahol sok érdekes esemény vár benneteket.

KÖNYVTÁR

A 19. század térképei

Litzner János 1804-ben készített térképet Festetics György számára, Heves és Külső-Szolnok vármegyék-ről. Róla annyit sikerült kiderítenem, hogy megyei mérnök volt és 1783-90 között az ő irányításával készült el a Tisza részletes felmérése ebben a vármegyében. A térkép igen részletes, a településeket szinte házanként ábrázolja. Meglepődve tapasztaljuk, hogy az egykori Poloska major Varsány néven, mint település szerepel. Elrendezése kelet-nyugati irányú, ami feltételezi, hogy Rákóczi-kastélytól kelet felé a Bivaly-tó partján terült el. Ez a falu azonban nem lehetett hosszú életű, talán néhány évtized lehetett, mert a későbbi térképek többé már nem említik. Találunk még a varsányi puszták délibb részén egy nehezen kibetűzhető települést, amit valószínűleg Nagyiványnak hívtak.

A következő térkép 1861-ben készült, egy Lipsky nevű térképész munkájaként. Ezen Varsány már nem szerepel, viszont az előbb említett település, Alsó néven látható, ami nyilván Varsány Alsó lehetett. Elképzelhető, hogy Varsány és Alsó egy ideig együtt is létezett. Az előző cikkben is utaltam rá, hogy régebben is lehetett több település a varsányi birtokon. Szépen ábrázolja a térkép a Tisza elöntéses részeit. Jól látható az egykori varsányi révnél az a szűkület, ahol árvízmentes hely volt. Ez látható az akkor működő martfői és cibaki rév esetén is.

A Habsburg Birodalomban a második katonai felmérés 1819 és 1866 között zajlott le. Hasonlóan az előzőkhöz Magyarország belső területei kerültek utójára sorra. Ezen a részletes térképen említik először

egyértelműen külön Alsó és Felsőként különítve Varsány Pusttát.

Települések nincsenek, még Martfű is csak pusztaként szerepel, de sok tanya és majorság látható mindenfelé. Meglepetésként látjuk a varsányi révet északon Pusztá Szanda és Felső Varsány Pusztá határán, majd a Malonyai-kastélyt, egykori tulajdonosaikról a Malonyaiakról elnevezve, akik ekkor már harminc éve

kihaltak. Ezt az épületet Rákóczi község alapításáig senki nem nevezte Rákóczi-kastélynak, ami szintén valószínűsíthető sokkal régebbi eredetű. A kastélyhoz kert is tartozott, mint Gorové-kastélyhoz is, ezért kicsinyisége ellenére, a két nagy melléképülettel, a kortársak szerint is megérdemelte a kastély elnevezést. Ezért nem tartom helyesnek, hogy mi egyre inkább kúriaként emlegetjük. Elsőként láthatjuk a Bivaly tó elnevezést, ami valószínűleg szintén több évszázados is lehet, mint a Törvényhalom. Jól látható, hogy a Tisza régen lefűződött medrét nevezték így. A többi hatalmas mocsaras területet Varádicsnak írják. A tóban Kengyel-tó lapostól a Tiszáig nyílegyenesen húzódott Gorové Árka, ami nyilván belvíz lecsa-

poló csatorna lehetett. Érdekes elnevezés közvetlenül Tiszavárkonyal szemben a Király-sziget elnevezés, ami bizonyára egy ma már feledésbe merült történetre utal. A Martfű Kengyel úttól keletre, még mindig nyomát találjuk Varsány egykori hatalmas területének, itt található a Kis alsó Varsányi tanya.

Menyhárt János

KÖNYVTÁR

Költészet napi szavalóverseny

Április 11. József Attila születésnapja. Ekkor tartjuk minden évben a magyar költészet napját. Ezen a napon országsszerte előadásokat, versmondóversenyeket, felolvasóesteket rendeznek a költő tiszteletére. Nem volt ez másképp nálunk sem. Az idén –folytatva a hagyományt– a II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas klub és a Nagyközségi Könyvtár szervezésében zajlott. Több mint 30 versszerező ember mondta el kedvenc versét a nagyszámú közönség (kb. 60 fő) és a zsűri előtt. Milosits Dániel József Attila: Április 11. c. versével köszöntötte a jelenlévőket, majd Hellenpach Rozália röviden bemutatta a költő küzdelmes és fájdalmas életét. Az általános iskola felső tagozatos tanulói közül részt vett: Simon Anna, Hőnyi Luca, Szepesi László, Bognár Anna, Nagy Alexandra,

I. Tóthné Mezei Angéla

II. Pozderka János

Pozderka Jánosné

III. Bíró Tiborné

Különdíj:

Berényi Józsefné és Baloghné Gajdos Julianna

Gratulálunk!

A zsűri további két tagja volt még: Bozsó Andrea és Császiné Csáti Réka. Köszönjük a zsűri munkáját. Továbbá köszönet mondunk az alábbi személyeknek: Milosits Dániel, Terenyei Attila, Komáromi Kitti, az általános iskola magyar szakos pedagógusai, Hőnyi László, Tóth Istvánné és Rákóczifalva Önkormányzata.

Nádas Imréné, Hellenpach Rozália

Császi Eszter, Mészáros Balázs, Jobbágy Szandra, Réti Balázs, Hudra Veronika, Korom Szabolcs, Török Nóra, Kiss Bence, Merena Csilla. Középiskolai kategóriában: Fejes Anita, Németh Ádám és Komáromi Gréta, míg felnőtt kategóriában: Kiss Károlyné, Polgár Jánosné, Darida Józsefné, Fehér Ferenc, Daridáné Katona Mária, Urbánné Kelemen Rózsa, B. Kiss Istvánné, Merenáné Pelczhoffer Erzsébet, Diós Andrásné, Baloghné Gajdos Julianna, Bíró Tiborné, Berényi Józsefné, Pozderka János, Tóthné Mezei Angéla, Pozderka Jánosné nevezett be. A megméretés után a nyugdíjas klub tagjai szendvicssel és üdítővel kínálták a vendégeket.

A szünet után a zsűri elnöke, Tímárné Fischer Magdolna értékelt a szavalókat. Köszönetet mondott többek között a színes és hiteles előadásmódért.

Eredmények:

Általános iskola felső tagozatos kategória:

I. Korom Szabolcs

II. Merena Csilla

III. Török Nóra

Különdíj: Kiss Bence

Középiskolai kategória:

I. Komáromi Gréta

Felnőtt kategória

Egy péntek délután.....

2008. április 11. péntek. Megszokott hétköznap délután. Vagy mégsem? A Varsány Községi Házban egyre többen mennek az emeletre, diákok, felnőttek. Valami készül.... Ezen a napon a költészet és József Attila emléke előtt tisztelt a település. Ünnepeztünk, az irodalmat ünnepeltük.

Az érkező „versenyzők”a számukra kijelölt, első sorokban, míg a többi érkező vendég a hátsó széksorokban foglalt helyet. A bevezető gondolatok után három korcsoportban folyt a versengés. Elsőként az általános iskolai korosztály (12-14 évesek), majd a középiskolás fiatalok, a harmadik csoportban a felnőttek vers- és irodalomszeretetéről győződhetett meg a hallgatóság. Petőfi Sándor, Ady Endre, Wass Albert, Váci Mihály... (csak néhányat említek költőink közül) sorai szívet-lelket melengető, gyönyörködtető versei hangzottak el. Jó volt látni, hallani a kamaszt, ki birkózik a költői képekkel, mély gondolatokkal. De volt olyan középiskolás, aki saját versét mondta el, megörvendeztetve, az irodalmat szerető közönséget. Ezt követte a felnőtt kategória. A már élettapasztalattal rendelkező mamák, nagymamák, nagyapák jelenítették meg nagy költőink gondolatait, amelyek talán már bennük is megfogalmazódtak. Nagyon készült erre a napra mindenki. Szervező, versmondó és a közönség is. Az előadások után most igazán elmondhatta magáról a zsűri, hogy „nehéz helyzetben van”. Végül megszületett a döntés. Első, második, harmadik helyezetteket, de különdíjasokat is megjutalmazott a zsűri mindhárom korcsoportban.

ÉRZELMEK - GONDOLATOK - VERSEK

Örömet, élményt, ünnepnapot nyújtott ez a délután. Jó dolog ünnepelni, örülni, vidámnak lenni. Majd minden ment a régi kerékvágásban, újra hétköznap lett. Úgy gondolom, sok ilyen hétköznapra lenne szükségünk.

Baloghné Gajdos Júlia

KÖNYVTÁR

Irodalmi Kör alakult Rákóczifalván

2008. március 11-én megalakult Rákóczifalván az Irodalmi Kör, melynek a „Nyitott könyv” nevet adtuk, választottuk.

A Kör, Hellenpach Rozália kezdeményezésével indult kora tavasszal.

Az irodalmat kedvelő, netán művelő embereket hivatott összekapcsolni, összefogni.

Az alakuló összejövetelen Hellenpach Rozika engem javasolt a kör vezetőjének, amit elfogadtam, és kértem a tagokat, hogy segítsék a munkámat. Két nagyon rátermett embert szavaztak meg a tisztelt résztvevők, hogy az Irodalmi Kör működése sínen legyen.

Hellenpach Rozáliát és Mondy Viktort.

Szeretnénk a Körben visszahozni valamit a régi irodalmi körök hangulatából, az író-olvasó találkozók fesztelenségéből.

De bárki csatlakozhat összejöveteleinkhez, aki szereti az irodalmat és kicsit kényeztetni szeretné a lelkét.

Összejöveteleink színhelye a helyi könyvtár épületében lesz, kéthavonta. Legközelebb június 13-a, péntek.

Nagy nagy szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Urbánné Kelemen Rózsa

Ilyen még nem volt, de...

a szervezők és főleg a résztvevők nevében ígérhetem, hogy még lesz. A költészet napja alkalmából a könyvtár felolvasó estet szervezett. Már az időpontja is meglepő volt, hiszen este 20 és 24 óra közötti időszakban tartották meg. A felolvasó est záró része volt az egész napi irodalmi eseménysorozatnak, melyet 12 órára terveztek a rendezők.

Este hat órakor a könyvtár vezetőjének köszöntője után megkezdődött a felolvasás. Mindenki röviden elmondta, hogy miért választotta épp a felolvasandó művet. Az esten minden korosztály képviseltette magát, aki megismerkedett már az olvasás tudományával. Érdekes, hogy szinte kivétel nélkül magyar szerzők művei hangzottak el. Hallhattunk Petőfi Sándor, Arany János, Wass Albert, József Attila költeményeket, de prózát is választottak a résztvevők. Így Fekete István, Örkény István műveivel is megismerkedhettek az érdeklődők, sőt mesét is hallgathattunk. Olyan felolvasó is akadt, aki kedvenc állatának - a lónak - tartását ismertette. Volt, aki csak hallgatóként érkezett, de menet közben kedvet kapott a részvételhez, és a polcra leemelte kedves kötetét.

A felolvasáson részt vett Anna néni is, aki hosszú ideig volt óvodánk logopédusa, jelenleg a szolnoki Széchenyi Gimnáziumban tanít drámapedagógiát. Itt találkozott néhány volt tanítványával és velük közösen igen érdekes előadásmódban hallgathattunk meg egy József Attila költeményt. A rendezők nem csak szellemi táplálékról gondoskodtak, hanem a szünetben szendvicsekkel kínálták a résztvevőket. A hangulat egyre oldottabbá vált és a bátrabbak saját költeményüket is elődták. Az I. Rákóczifalvai Felolvasó Est, - én neveztem el magamban így, mert szerintem folytatása lesz- stílusosan József Attila Altató című versével ért véget.

Köszönet a kellemes estéért a lelkes, minden újra kapható és fogékony szervezőknek Hellenpach Rozália - Rozika és Tóth Istvánné - Margitka könyvtárosoknak. Résztvevők és szervezők egyöntetű megállapodása volt, hogy jövőre ugyanígy találkozunk, hogy részesei lehessünk egy csodálatos estnek. Az irodalombarátok nevében:

Feketéné Zsuzsa

CIVILEK

Madarak és fák napja

Minden év május 10-én ünnepeljük a madarak és fák napját. A hazai programokat általában az ünnephez legközelebb eső hétvégére szervezik. A programokról a www.mme.hu honlapon az érdeklődők bővebb információt találhatnak.

Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatási miniszter 1906-ban rendeletet adott ki, hogy évente egy napot valamennyi iskolában szenteljenek a madarak és fák napjának. Ettől kezdve e jeles nap iskolai ünnepeink közé is tartozik. Az ünnep kezdeményezője a kiváló tudós, Herman Ottó a Magyar Ornitológiai Központ alapítója és igazgatója volt. A fent említett rendeletben nem szabályozták az ünnep pontos időpontját, de az vált gyakorlattá, hogy május elején tartották. 1994-ben a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter rendeletben jelölte ki az ünnep pontos napját ettől kezdődően május 10-én ünnepeljük.

Mike Rands, a Birdlife International igazgatója szerint „Az a tény hogy, Európa madarainak nagyobb része veszélyeztetettebb ma, mint egy évtizeddel ezelőtt, nagyon nyugtalanító. A madarak nagyon jó indikátorai környezetünknek, és az, hogy sok faj állománya folyamatosan csökken, egyértelmű jelzést ad az európai természet és környezet rossz állapotáról.” Az előbb idézett gondolatok, úgy érzem Magyarországra még jobban jellemzőek, mint az uniós más országaira. Nem kell messzire mennünk, csak nézzünk szét közvetlen környezetünkben. Felelőtlenül szemetelünk, magunk után hagyva az üvegeket, cigarettás dobozt, csikkeket stb. Nem számít, hogy buszmegálló, üzlet környéke bárhol képesek vagyunk rá, talán arra számítva, hogy valakik majd eltakarítják utánunk. A gondatlanul kiszórt nagy mennyiségű növényvédő, gyomirtó- és rágcsálóirtó-szerek nagyon sok kismadár és más állat pusztulását okozzák. Egy kis oda figyellel sokat tehetünk azért, hogy madárállományunk növekedjen, vagy legalább megfelelő szinten maradjon. Kertünkben ültethetünk bodzát, madárberkenyét, tűztövis, vadszőlőt, fagyalt, amelyek termését madaraink szívesen fogyasztják. A gondoskodásunkat meghálálják a rengeteg kártevő elpusztításával. A madarak téli etetéséről sokan hallottak, de kevesebben tudják, hogy a nyári hőségben a tiszta ivóvíz ugyanolyan fontos.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület minden évben megválasztja az év madarát, amely 2008-ban a kanalas gém. A kanalas gémelek fehér tollazatú madarak, csőrük vége kanálszerűen kiszélesedik, nevüket is innen kapták. Rendszertanilag az íbiszfélékhez tartoznak. Magyarország európai viszonylatban „kanalas gém-nagyhatalomnak” számít 1100-1300 páros fészkelő állományával. Jogilag fokozottan védettek, természetvédelmi értékük 500 ezer Ft.

Április 22-e a föld világnapja, május 10-e a madarak és fák napja, június 4-e a környezetvédelmi világnap, az lenne a jó, ha nem csak ezeken a napokon becsülnénk meg természeti értékeinket, hanem az év minden napján. Végül arra buzdítok mindenkit, hogy minél többször mozduljon ki akár egy

gyalog vagy kerékpártúrára a zöldövezetbe, így több minden megfigyelhető, mint autóban ülve.

Madárbaráti üdvözlettel:

Katona Mihály

CIVILEK

Második szemétygyűjtésünk

A szemétygyűjtés kissé elcsépeltnek tűnik, de sajnos beszél-nünk kell róla, mert közöttünk élünk.

Megoszlanak a vélemények, vannak akik jónak vélik, mások ellene vannak, hogy az intézmények, civilszervezetek szervezzenek szemétygyűjtést. Valahol mindenkinek igaza van, de ha úgy gondoljuk, hogy mások szemetét ne szedjük össze, akkor pár éven belül a saját mocskunkba fulladunk bele. Egy-egy ilyen környezet tisztító akció nem is olyan egyszerű dolog. Kemény szervezőmunkát, anyagi ráfordítást igényel. Alkalmanként 40-60 ember energiáját, szabad idejét nem kímélve részt vesz környezetünk megtisztításában. Sokan hordják ki a szemetüket, több kilométert utaztatva (300 forintos benzinnel) hogy az erdők, utak mellett szétszórhas-sák. Rákóczi falván heti két alkalommal szállítják el a kukát, a melléjük kirakott szeméttel teli zsákokkal együtt. Tudomásom szerint a vadászok már több éve szerveznek környezet-tisztítást.

A Madárbarát Kör 2007-ben tartott először szemétygyűjtést, amelyen 25 fő vett részt. 2008. április 12-én az eső sem vette el a kedvünket, nagyon sokan így gondolkodtak, hogy emiatt nem kell elhalasztani. A gyülekező 9 órakor volt a közösségi háznál. Igazi meglepetés volt a sok lelkes ember egyetakarása. Kuriózum volt a nemrég alakult cserkészcsapat fiatalsága és szüleik, akik a fecsketelep környékét tisztították meg. Reméljük a jövő természetvédőit ismertük meg bennük. Az összegyűlték egy része a horgászegyesület vezetésével a halastó útjára vonult. A másik csoport a Simon tanyától a Tisza-partig vette birtokába a területet. A többiek a fecskeparttól a Tisza-gátig gyűjtötték a szemetet. Szorgos kezek munkája eredményeként délre két zeton utánfutó szeméttel gyűlt össze.

A munka végeztével, jó étvággal elfogyasztottuk a finom ebédet, amelyet az önkormányzat rendelt a résztvevőknek. Szilágyi Bálintné Irénkének szeretnénk megköszönni az általa sütött finom pogácsát. A résztvevő civilszervezeteknek: a Horgászegyesületnek, Polgári körnek, Nyugdíjas klubnak, LAÉTnek, Együtt Egymásért klubnak, Vadásztársaságnak és mindenkinek szeretnénk megköszönni az együttműködést, hogy szabadidejét áldozta környezetünk tisztaságáért.

Tiszta erdőt, szép mezőt!

Madárbaráti üdvözléssel:

Surinyáné Eszes Judit, Katona Mihály

ARANYMISE

Istennek hála, embernek köszönet.

Téglás Pál nyugalmazott plébános

2008. június 14-én

tartja aranymiséjét a római katolikus templomunkban.

NAGYVILÁGBÓL

Bulgáriai képeslapok

Azon a március végi napon sokáig beszélgettünk a Cervena vodai delegáció tagjaival. Az óra már az éjfél is elütötte, de tanyát bontani senki sem akart a rákóczi falvi vendégházban. A kölcsönös tiszteletadás közhelyei rég átadták helyüket a régmúlt mélységeit vallató szavaknak, s a jövőt találgató reményeknek. A hűvös tárgyalagosság feloldódott a barátság derűjében.

között váltakozó csúcsait. De hiába kerestem az architektúra történelmi hangulatát és patináját. Már-már jellegtelenné és esetlenné tituláltam a várost, amikor eljutottam az aranykupolás Nevszki székesegyház környékére, s ott egyszeriben más szemmel kezdtem nézni a bolgár fővárost. A Szent Szófia templom, majd a török kori konak (kormányzósági épü-

let, később cári palota), illetve a Balkán-szálló tövében szerényen megbújó római középület kezdtek átformálni a véleményemet. S midőn az egyik aluljáróban egyenesen a Kr. utáni II. századba léptem, meg is szerettem Szófiát. Az igazi csemege pedig még hátra volt. Legalábbis számomra a legnagyobb meglepetés a bojanai templom volt. A fenyőóriások árnyékában meghúzódó templomocskák falfestményei ugyanis minden képzeletet felülmúlnak. A bizánci hagyományokat, a tirnovói iskola hatását és a kisázsiai formákat egyaránt hasznosító ismeretlen bolgár mester ugyanis valami olyat alkotott a XIII. században, amiről beszélni csak a lírikusok tudnának.

Egymás szavába vágva, felcsattanó, majd mosolyba olvadó nevetések közben mindenki mondta a magáét. A tolmács pedig egyetlen pillantással magához ölelve a tízegynéhány fős társaságot egyre csak közvetítette a gondolatokat. Aztán legnagyobb meglepetésemre két könyvet nyújtottak át nekem emléke. Georgi Tyholov: Успория на Червена Вода című művét és Alexander Gjurov: A magyarok nyomai bolgár földön c. kötetét. Miközben megköszöntem a kedves ajándékot, megemlítettem, hogy többször jártam már Bulgáriában. Az idő előrehaladottsága miatt azonban kalandjaimat nem állt módomban részletezni. Így most következzenek egy csokorral a bolgár földön megélt élményeimről.

1.

Jó harminc esztendeje már annak, hogy először láttam Szófiát. Egy kora márciusi reggelen érkeztem a MALÉV menetrend szerinti járatával.

A bolgár főváros ködlepelle burkolózva fázósan fogadott. Nem is emlékszem hogyan – talán a reptéri busszal, majd taxival – de viszonylag hamar eljutottam az Isztambuli útra, egy lerobbant kis balkáni hotelhez. Kedvetlen voltam, s a kora hajnali utazás miatt fáradt.

Legszívesebben magamra húztam volna a takarót, de a szobámban hideg volt. Ráadásul a fürdőszobából minduntalan apró kis fekete bogarak bújtak elő. Hogy rossz kedvem hideg ketrecéből szabaduljak, elindultam ismerkedni a várossal.

Bevallom az első benyomásaim Szófiáról nem voltak kedvezőek. Amolyan hatalmas kertvárosban találtam magam, ahol park parkot követett, ahol bármerre mentem mindenünnen jól láttam a Vitosza hegység 550-2292 méter

2.

Tél volt. Nagy pelyhekben hullott a hó, amikor a pompázatos cári székvárost, Veliko Tirnovot megpillantottuk. Az egymásnak támaszkodó hegyoldalakon, mint fecskéfészkek lapultak a házak. S mélyen alattuk a Jantra kanyargott. Szemben velünk régi időkről mesélő várrom, szomszédságában a cári palota és a pátriárka hajdani rezidenciája. Csoda-e, ha rögvést a múltba repült a képzeletünk?

A letűnt századokból cárok, cárnék, despoták és intrikusok jöttek elénk. Többek között II. Ivan Aszen, a legnagyobb bolgár cár, akinek történetesen magyar származású felesége volt. II. Endre királyunk Anna Mária nevű leánya. A 14 évesen Bulgáriába került leánykának vajon milyen sors adatott? Római katolikusként egyedül a pravoszláv cári családban? Ki tudja. Az viszont bizonyos, hogy Veliko Tirnovo akkor is gyönyörű város volt. Afféle kis ékszerdoboz a gyors sodrású Jantra mentén. S maga II. Ivan Aszen cár is híres volt jóságáról. Mindamellet nagy-szerű államférfi és kiváló diplomata. Az esküvőt fényes

NAGYVILÁGBÓL

pompával 1221. március 21-én tartották Veliko Tírnovoban. És Anna Mária 1237-ben bekövetkezett haláláig négy gyermeket adott a cári udvarnak. Többek között Kolmant, aki I. Kolman Aszen nével került majd a bolgár trónra.

3.

Úgy tartják, hogy normális észjárású ember nyáron utazik a tengerre.

Akkor, amikor a levegő vibrál a hőségtől, s amikor a végtelen víz enyhülést és nyugalmat ígér. Ennek ellenére én a bolgár tengerpart 378 kilométer szakaszából az Ahtopoltól Várnáig húzódó kétharmadnyi részt télen utaztam be. Ráadásul olyan napokon, amikor minden idők egyik legnagyobb hóvihara söpört végig a Fekete-tenger bulgáriai partvonalán. Persze nem én akartam így, de ember tervez, s Isten végez. Gyönyörű mediterrán tavaszban indultam. Ahtopolban még ragyogott a Nap, és mandulavirág illatú szél borzolta a vizet. Burgaszban azonban már csontjaimat dermesztő orkán fogadott. A végtelen horizont acélszürkébe sötétült, s a tenger örökös mormolása helyett hallgathattam a hullámok bösz üvöltését. Aztán csak órák kérdése volt, hogy félelmetes, öntörvényű világ vegyen körül. Mivel meghatározott időre Sumenbe kellett érnem, muszáj volt fölkapaszkodnom egy helyi autóbuszra. Halszagú déltengeri városok helyett így lett sorsommá a hóvihar. Alig hagytuk el ugyanis Burgaszt, ránk szakadt a havazás. S a hatalmas szél mindjárt építkezésbe kezdett. Az út hamarosan eltűnt előlünk. Az autóbusz rázkódott és nyögött, de egyelőre haladtunk előre. Igaz, csak araszolva, és a sofőr sokszor felállva kormányozott. Aztán Neszebar után végleg a hó fogságába kerültünk. Közel tizennégy órát töltöttünk a hósivatagban, s bizony nekem eszembe sem jutott, hogy vallassam a tájat.

Pedig mennyi szépet láthattam volna!

4.

Görögországból tartottunk hazafelé, amikor a Rilai ko-

lostort először láttam. Ősz volt, kihalt és csendes minden. Körülöttünk a százbércű Rila-hegység rőtárányban pompázott. Már alkonyodott. Az álmatag csöndben a tárgyak éppen szabadulni kívántak realitásuktól, mikor beléptünk a kolostor udvarára. A falak komor mértéktartással vettek körül bennünket. A hatalmas épületegyüttes rögtön lenyűgözött mindnyájunkat, pedig még nem is tudtuk, hogy a szabálytalan sokszöget alkotó erődrendszerű épület mintegy 8800 négyzetméteren fekszik.

A kolostort a titokzatos sorsú remete, Szveti Ivan Rilszki, alapította.

Ő az, aki csak fűvet evett, sötét barlangok mélyén lakott, s közben állandóan az ördöggel viaskodott. Kicsit habókos, bolondériákba zuhant ember lehetett, de a kolostor Kr. után a 800-as években megszületett. Ivan Rilszki bizonyára nem is gondolt arra, hogy lesz majd idő, amikor a kolostor a bolgár kultúra menedékhelyévé válik. Pedig történelme során sokszor így volt. Aranydíszes evangéliumok, cári adománylevelek, szultáni levelek s egyéb becses írásos emlékek találtak rejtekhelyet a falai között. Nem véletlenül, hiszen voltak idők, amikor csak az Isten legelszántabb remetéi, no meg a vadak járták a Rila-hegység megközelíthetetlen bérceit. Azért olykor-olykor a belharcok hullámai a kolostort is elérték. Megtörtént, hogy porig égett a szláv ortodoxia eme szent helye is. Mindenesetre az, amit utazásunk során a halkán csacsogó Rila patak mentén láttunk (mert arrafelé nem csak a hegy, a falu, a kolostor, hanem a patak is a Rila névre hallgat) a bolgár megújulás időszakának legnagyobb és minden bizonnyal legszebb építészeti alkotása. A hellenisztikus formáknak és a keleti művészetnek valami csodálatos szintézise, ám lényegében mégis igazi bolgár művészet.

Tényleg igazat kell adnom a Cervena vodai ortodox pápának, aki azon a március végi éjszakába nyúló beszélgetésünkön Rákóczi falván így fogalmazott: „Aki járt a Rila kolostorban, látta a szépet, de aki nem látta Rilát, az nem tudja, hogy mi a szép.”

Czirmayné Kocsis Róza

GONDOLATOK

Reformbuli

Azt, hogy Magyarországon ilyen állapotban van a gazdaság, annak az elemzők megfejtik az okát, de valószínű ebből a gödörből nincs kiút. Ezekkel a vezetőkkel és „marakodó” pártvezérekkel, akiknek foglya az ország, valami gond lehet, mert a megválasztásuk nem arra szólt, hogy, mint az oviban „csúfolják egymást”, hanem hogy a megoldásokat hitelesen a lakosság elé vigyék. Már 1968 óta reformokban tapasztaljuk, mennyi dilettáns vezette már az országot hosszabb-rövidebb ideig, és a végén mindig a választók szívták meg az egészet. Még mindig hülyegyereknek nézik az embereket a mi „felkent” vezéreink (bár van benne igazuk, mert szó nélkül túrni ennyi hazugságot, ehhez kell gyávaság), és az ország lemarad abból a világméretű versenyből, ami körülvesz bennünket. Ezt a „színjáték”-ot, amivel nap, mint nap zaklatnak, már régen nem szabad elhinni, hiszen az ókori Rómában is cirkuszt és kenyeret követelt a nép, hát most kenyér az nemigen van, a cirkusz meg inkább százalmas kóklerek bábjátéka. Akik ezt „mozgatják”, tudják jól milyen „igénye van a nézőknek (de nem látóknak), és megy a műsor. Itt Győzike a salgótarjáni Robin Hood küzd Bea asszonnyal, ott Uri Geller, a hazatérő KANÁLSZUGERÁTOR hiteti el, hogy mindenre megoldás, ha a kezében elhajlik a kanál, Te be tudod fizetni a számlát, ami már évek óta lehetetlen. Amott István királyról nyúzzák az újabb bőrt le, persze a show kell, de a szerepek már régen el vannak ott is osztva.

Igen, most itt tartunk: a reformok 40 éve hömpölyögnek, persze '68-ban még Brezsnyev elvtárs „csókolózott” Kádárral (akkor az volt a hír, hogy Eric Honecker csókja nagyobb volt, mint Kádár Jánosé). Aztán a 70-es és 80-as években tarthatatlanná vált, hogy csak vándorzászlóval fizetik meg a jól dolgozókat, és jött az áruhiány, és ment a magyar Bécsbe, és vett minden szart csak, hogy neki is legyen. '89-ben a teljes apátiában sokan észbe kaptak és elkezdtek vállalkozni, és időt-erőt nem kímélve az országban kinötte magát az új-

gazdag réteg, minden gyerekbetegségével. Az a világméretű gazdasági válság, ami Amerikában már tarol, nálunk is 1-2 éven belül lesöpri a gyenge vállalkozókat és a multik egymás közt osztják el a piacot.

Öröm az ürömben, hogy 2010-ben már digitális TV-n látjuk a „reformbuli” című cirkuszt. Akit érdekel, már most rendelje meg az új készüléket: a show megy valahová.

Balázs Antal

Nostradamus Zárlatos csillagok

1. A Teve utcai rendőrpalotában imahelyet alakítottak ki, mert ezután a rendőrök nem vállatnak, hanem győntatnak.

2. Magyarországon most a „legnagyobb probléma”, ki lesz Uri Geller utóda! Hasonlít a mi politikusainkhoz, igaz ő legalább hagy egy-két szír-szar elhajlított kanalat a sok lóvéért, amivel rövidesen lelép.

3. Amerikai tudósok nem merik felfedezni az irigység elleni vakcinát, mert csak Magyarországra annyi kellene, hogy az Atlanti-óceán is kevés lenne

4. Megérkezett az első befektető Rákóczi falvára: Maya Gold! Igaz egyelőre neki kell „befektetni”.

5. 40 év „kemény munkája” kellett ahhoz, hogy Magyarországon megbukjon a szocializmus, de 15 sem kell, hogy a kapitalizmus is padlóra kerüljön.

6. „Hordágy” Ágnes leköszönő egészségügyi miniszterünk május elsején az ágytálmosóban kezd: a munka ünnepe.

7. „Tomcat” az oka, hogy az ország itt tart, még egy-két ilyen „harcos” születik nálunk és a NATO-nak is vége.

Balázs Antal

Bölcs gondolatok

Az élet nem tudomány, menet közben találjuk ki!

A nagy lehetőség olyan, mint a napfelkelte, Ha túl sokáig várunk rá, elszalasztjuk.

A legmélyebb érzés mindig csendben mutatja meg magát.

Ha igyekszünk felfedezni másokban a legjobbat, valami képp magunkból is azt hozzuk ki.

A szabadság azt jelenti, hogy képesek vagyunk együtt élni döntéseink következményével.

Sokan csak azért beszélnek, mert azt hiszik a hanggal könnyebb bánni, mint a csönddel.

A szelek és áramlatok mindig a legügyesebb hajósoknak kedveznek.

Ne kicsinyeld le mások terhét még ki nem próbáltad a súlyát!

Szólj, gondoldj, tégy jót, s minden szó, gondolat és tett tisztán tükröként fog visszamosolyogni rád.

Nem tűnik fel a lélekben a szivárvány, ha nincs könny a szemben.

Ha eddig életedben nem éltél át fájdalmat, talán még meg sem születted.

Az érettség az a nagy ár, amit a felnőtté válásért fizetni kell.

Lassíts, egyszerűsíts és légy kedves!

(Forrás: internet)
(Hellenpach Rozália)

GONDOLATOK

„A hónap levele”

Írásom azért kapta ezt a címet, mert most, mint olvasó szólalhatok meg. Amikor elvállaltam, először úgy gondoltam, egyszerű dolgom lesz. Aztán rájöttem, hogy amire én gondolok, az nagyon egyszerű, de ha csak ezt írom le, nem lesz semmi értelme. Ez olyan, mintha a „Miért finom a cukor?”-kérdésre azt válaszolnánk, hogy mert finom. Így aztán, amikor azt kérdeztem magamtól, hogy milyen pozitívumokról beszélhetek a falu életében, akkor nem válszolhattam egyszerűen azt, hogy vannak jó dolgok.

A már említett egyszerű dolog az nem más, mint az, hogy Rákóczifalva kezd egyre ismertebb, kedveltebb lenni. Az egyszerű magyarázatomhoz pedig az tartozik, hogy a környező településeket járva (a megyeszékhelyt is beleértve) ha valakivel megismerkedek, és elmondom, hogy én hol élek, neki azonnal felcsillan a szeme. Az enyém pedig kikerekedik, néha pedig elszégyellem magam, ha például egy szolnokitól tudom meg, hogy a lakóhelyemen milyen programok lesznek hétvégén.

Nemrég olvastam egy gyors közvélemény-kutatást a falusi életéről általánosságban, olyan kijelentésekkel, minthogy: elég tüzet van, vagy nincs; észlelhető-e fejlődés; előnye vagy hátránya van a városi élettel szemben. Három válasz figyelhető meg. Van olyan: 1. aki teljesen elégedetlen, 2. aki teljesen elégedett, 3. aki reálisan felméri az előnyöket és hátrányokat egyaránt, és ennek megfelelően próbálja kialakítani életét.

Az utolsó helyzet a legmegfelelőbb; hiszen amellet, hogy szeretünk valamit, kritikával tudjuk illetni azt. Ez a legnagyobb kihívás. De ne essünk túlzásokba, keressük és találjuk meg az igazi értékeinket is.

Mivel itt élünk, a része vagyunk ennek a közösségnek, formáljuk azt, és remélhetőleg mindenki tesz érte valamit (akár a legcsekélyebb dolog legyen is az). Hiszen ezen a közösségen kívül álló emberek sóvárognak ezután, miközben mi esetleg arra vágyunk, hogy máshova tartozzunk.

Azonban értékeink felfedezése gyerekjáték a kiaknázásához képest. De szerencsére élnek közöttünk olyan emberek, akik nagyon jó érzéssel rendelkeznek ahhoz, hogy akár tút találjanak a szénakazalban. Az ilyen emberek nagy figyelmet és elismerést érdemelnek.

Visszakanyarodva az eredeti felvetésemhez szolnoki és a környéki ismerőseimmel, barátaimmal beszélgetve olyan véleményeket hallottam, mely megerősíti bennem azt, hogy nem élek rossz helyen. Szerintem nagyon jó dolog az, hogyha bemegyünk egy turisztikai központba (vagy információs pontba), akkor elének tudnak tenni Rákóczifalváról olyan prospektusokat (tanösvény, macimúzeum), amire azt mondja a városi ember, hogy érdemes megnézni. Nem beszélve a kiépített bicikliútról, ami a Szolnokon élő embereket arra ösztönzi, hogy inkább erre jöjjenek, mint a belváros felé.

Persze semmi sem tökéletes, de ha nem is próbáljuk meg a nap fényes oldalát nézni, akkor bizony örökké sötétben fogunk élni. Ha mindenki csak egy pozitív gondolattal lesz több, már megéri. Hiszen tudjuk: sok kicsi, sokra megy.

Hably Dóra

Ébredjetek! Látod? Érzed?

A zord téli napok után kedvesen mosolyog a világra mindannyiunk szeretett és régóta vágyott Napkirálya. A szokatlanul kitaró hidegben már azt hittem, hogy sosem merészkedik a szemünk elé!

Hatására megvékonyodott, megrövidült a hóduinya. Gémberedett tagjait óvatosan kidugta a Föld, majd lassan minden porcikáját leleplezte a reá kíváncsiak előtt.

A jégvirágok erős, hideg szirmaikat ledobták, s helyettük óriási élniakarással törnek elő az életet tápláló talaj résein a tavasz első hírnökei, a hóvirágok. A napsugarak szelíd anyaként töltögetik a színes szirmú krókuszokat, finoman nyitogatják az aranyág szemeit, élni tanítják őket. Álmosan mozdítják szárnyaikat repülni vágyó kedvenceink, majd háttartalan szabadságérzettel fekszenek a léghullámok hátára. A hónapokon át tartó világlátásukból megérkezők feltűnnek a kéményeken, fáradt villanypóznákon gondosan létrehozott puhának csöppet sem mondható fészükben. Serényen kezdenek a kora tavaszi nagytakarításhoz, készülődnek az életadás páratlanul felemelő pillanatához.

A Tél fehérre meszelt börtönéből kitörni vágyó emberek is, mint megannyi szorgos méhcsalád tagjai, új vagy régi álmokat szöve, testben kipihelve a tavaszi zsongást keltik. Rabruhájukat könnyedebbre cserélve, arcukat a nélkülözhetetlen Ósbolygó felé emelve engedik és vonzzák magukba áramolni a langyos éteren át annak a fényt, tisztaságát, halhatatlan energiáját. Ezernyi színnel, szépséggel, reménnyel fonja körül őket a virulni induló valóság. Ettől válik képessé továbbjártszani ki-ki saját Sors-színdarabjának következő, előre még nem ismert fejezetét, a maga által választott és az eleve elrendelt szereplőivel.

Látod? Érzed?

Tavasz van a világban, a naptárban, az örök Időkörforgásban... és ha akarod, a Te lelkedben is!

Nagyné Németh Margit

Ez az írás a harmadik számunkban már megjelent.

Sajnos lemaradt a szerző neve, így szükségesnek láttuk a gondolatsor ismételt közlését.

Szerkesztőség

A BÉKE NAPJA

Európában ezen a napon ért véget a második világháború. 1945. április 25-én az amerikai és a szovjet csapatok találkoztak az Elbánál. Április 30-án a Berlint ostromló szovjet erők elfoglalták a Reichstagot, Hitler öngyilkos lett. Május 8-án a III. Birodalom kapitulált, a német haderő feltétel nélkül letette a fegyvert. Május 9-én a szovjet hadsereg elérte Prágát, ezzel az európai hadszíntéren A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ VÉGET ÉRT, amely milliókat tett földönfutóvá, országokat és városokat rombolt le és közel 60 millió embert pusztított el. Május 9-én így a fasizmus felett aratott győzelemről emlékeznek meg világszerte, mely Európában egyben A BÉKE NAPJA is.

Neumann-ház – Irodalmi Szerkesztőség

Radnóti Miklós
BÉKE, BORZALOM

*Mikor kiléptem a kapun, tíz óra volt,
fénylő keréken pék suhant és énekelt,
gép dongott fenn, a nap sütött, tíz óra volt,
halott néném jutott eszembe s már repült
felettem mind, akit szerettem és nem él,
sötéten szállt egész seregnyi néma holt
s egy árnyék dőlt el hirtelen a házfalon.
Csend lett, a délelőtt megállt, tíz óra volt,
az uccán béke lengett s valami borzalom.*

Pilinszky János: Háború után

A Harmadik Birodalom oly zajtalanul omlott össze, mint egy ponyvasátor. Pedig az előző éjszaka nem ezt jósolta. Az égbolt hatalmas volt, és üreges, mint egy kimerült, leszakadni készülő bánya belseje, s mint egy megrendült csillár üvegfüggői, elhagyatottak és fenyegetők a csillagai.

A föld pusztá volt, és érett a pusztulásra. A házak, mintha természetek rágták volna ki őket belülről, annyit se értek, mint festett díszletek. Az országút mézsfehéren és kiúttalanul világított egy-egy autó reflektorfényében.

Tudtam, hogy holnap vége a háborúnak. Tudtam, de miként a heves fájdalom végét, ezt se bírtam elképzelni. Szerettem volna elébe szaladni, s ehelyett csak üresen várakoztam. Beteg voltam, és katona voltam. Idegen földön, egy világomlás díszletei közt úgy állt rajtam a bakaruha, mint valami jelmez, mint egy világbotrány egyenruhája. Nem is én, egy szomorú, vitaminhiánytól felpuffedt, elkínzott kreatúra ácsorgott ott a kora tavaszi éjszakában, a kis bajor kertben a gigantikus pusztulás szakadozott falanszteröltönyében.

Ebben az éjszakában minden értelmét veszítette. Tettem a dolgomat, de csak úgy, mint egy világűrben elszabadult, tovább ketyegő szerkezet. Kinyitottam az ólajtót, és betettem magam után. Lefeküdtem a szalmára, s a takarót magamra húztam. Imádkoztam, de a szavak a számban maradtak. S hallgattam a szívem lüktetését. Másnap hajnalban az ég peremét, mintha csak a fénnel együtt emelkedett volna, nehéz-

kes zümmögés töltötte be. Nincs az a műtőasztal, amelyen élő ügy elárul, mint én ebben a virradatban. A tudómban éreztem az égbolt remegését.

Délben, mintha a föld alól tűntek volna elő, németek futottak át gyalog, autón, a várakozástól üres főutcán. Aztán olyan csend lett, hogy a legkisebb zaj is hamisan hatott, mint vidéki színielőadáson, mikor a főhős bejövetelekor meginog a díszlet. Németek futottak át a falun? Mit jelentett ez akkor, amikor egy közönséges fa is úgy hatott már, mint valami fokozhatatlan látomás?

Pedig a birodalom oly zajtalanul omlott össze, mint egy ponyvasátor.

Voltunk vagy százan magyar katonák abban a faluban, de a világ végén se sorakozhattunk volna tanácstalanabban, mint mi ott a főutca két oldalán.

– Talán a hadifogság? – gondoltam magamban. – Talán az valamiféle otthont ad ebben az elátkozott világban, annyi sok hontalan bolyongás után?

De szakadt katonaruhánkban oly esetek voltunk, hogy még fogolynak se kellettünk. A háború véget ért, most már végképp nem tudtuk, mik is vagyunk és mit keresünk itten? Régi életem messzire került, mint elkárhozott lélek számára hajdani kisfiúkorára.

Ekkor jutott barátomnak az eszébe, hogy hiszen húsvét van, nagyszombat. Ettől pillanatra csak még tanácstalanabban, még árvaabban lettünk az áttetsző alkonyatban, mint az árnyékunk, mint két tussal megrajzolt kép, vagy még annál is árvaabban. De aztán, mint aki szétnéz a pusztában, s talál valamit a szemével: elmosolyodtam. S már indultam is a dombon felfelé.

A kis kápolnát a dombtetőn időtlen idők óta nem használták. Az ajtaja beszögezve, a tornya félig a mohazöld tetőre roskadva. Az eresz alól, akár a markunkból, madár surrant ki az ürességbe.

– Segítsek?

De barátom igen erős volt, egymaga lefeszítette a kapura szegzett léceket, s beléptünk a kápolnába. Hosszú évek óta először mi ketten.

Mint egy víz alá merült hajó belsejében, úgy mozogtunk, mint tengerfenékre süllyedt kabinba, úgy léptünk be a padba.

Végre letérdeltem – s mintha évek óta először ereszkedhettem volna térdre. Imádkoztam – s mintha évek óta most imádkozhattam volna először.

Ebben a pillanatban – hihetetlen világossággal emlékszem rá – ért véget a háború. S a világ fokról fokra, először lassan, aztán egyre sebesebben, mint kiszikkadt medence a beáradó folyóval, ismét megtelt étellel.

Igen, vége volt a háborúnak. Egy szót nem szóltam, egy hangot nem hallottam, szemem is csukva volt. Még csak egy árva harang se hirdette Jézus föltámadását.

Összeállította: pbm

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

Bulgár vendégeink voltak

OLVASÓI LEVÉL

Hagyományaink tisztelete

Szomorúan olvastam a legutóbbi számban Mondí Viktor cikkét, amelyben megkérdőjelezte húsvét ünnepét

és a hagyományokat. Nagyon szomorú ugyanis, hogy a húsvéttal kapcsolatban csak alkoholtól tántorgó emberek „morbid képe” jut eszébe, és nem őriz ehhez a naphoz kapcsolódó, otthonról hozott családi szokásokat. Gyanítom, hogy a fiatalok többsége sem. Feltetelezem, hogy a Főszerkesztő asszony sem teljesen ilyen „legendákra” gondolt, amikor felkérte a cikk megírására.

Pedig a húsvét – túl azon, hogy az egyház legnagyobb ünnepe – nagyon régi, ősi hagyományok őrzője is: nagyszombati gonosz- és féregűzés, húsvét hajnali határjárás, húsvéti sonka, kalács, tojás-szentelés, pirostojásos-vízben való mosakodás, locsolkodás stb. mind-mind olyan legendákra épültek, amelyek az embereknek jó egészséget, biztosabb megélhetést ígértek. Ma már persze ezek a szokások is más jellegűvé váltak, nélkülük mégis mi lennénk szegényebbek.

A hagyományok tiszteletét, megőrzését minden fiatal otthonról hozza magával, és nagyon kevés ilyen jellegű „útravalót” kaphatott az a fiatal, akinek csak olyan emlékei vannak, mint a cikkírónak. De ha ma már mindenben nem is követjük elődeink szokásait, rajtunk áll, hogy a hagyományokból mennyit és milyen minőségben adunk tovább gyermekeinknek, és tesszük várt és nem gyűlölt nappá az ünnepet.

Az én családomban is vannak, akik évek óta inkább elutaznak húsvétkor, hogy elkerüljék a vendégjárást és az azzal járó locsolkodást. Pedig széteső világunkban ma még nagyobb szükség lenne a családi, baráti összefogásra, meghitt beszélgetésekre, mint bármikor. Hogy legalább egy évben egyszer meglátogassuk közeli vagy távolabbi rokonainkat, régi ismerőseinket. Ma már inkább erről szól ez az ünnep. És hogy közben a férfiak locsolkodnak is? A nők ezt vegyék megtiszteltetésnek! Szép hagyomány!

Családom férfi tagjai – férjem, felnőtt fiaim, kamasz unokáim – minden húsvétkor kedves versikéssel locsolják meg a lányokat, asszonyokat, akik gyakran maguk festette piros tojással kedveskednek nekik. Abban versenyeznek, hogy mindegyikük más versikét mondjon. Az sem véletlen, hogy kisebbik fiam évek óta 25 éve elhunyt édesapám locsolóversével locsol meg engem. A mostani húsvétot még érdekesebbé tette egyik kedves szomszédunk, aki – mint a régi fiúk – zsebkendővel bekötött üvegből igazi rózsavízzel jött locsolkodni, különleges élményt nyújtva ezzel a fiataloknak. Ez is hagyomány!

És közben sok finomságot eszünk, jókat beszélgetünk. Így is lehet ünnepelni, hagyományokat ápolni. Mint ahogy Bálint Júlia néphagyományokat összefoglaló könyvében írja: „Csak az a nemzet fogja tiszteletben tartani más népek kultúráját, amely saját hagyományait is ismeri, becsüli és megőrzi.” A mi feladatunk, hogy hagyományaink gazdag tárházából minél többet adjunk át a jövő generációknak. Én hiszem, hogy gyermekeim, unokáim kedves szokásként őrzik majd, és adják tovább hagyományainkat, és nem zárják be kapuikat a locsolkodni vágyó rokonok, barátok, szomszédok előtt.

Rákóczifalva, 2008. április

Máté Pálné

A levél írója tévedésben van, ugyanis Mondí Viktor a kérésnek megfelelően készítette el írását. Mivel a Rákóczi Lap nem húsvétot megelőző hetekben jelent meg, így nem tudunk megfelelő teret biztosítani a magasztaló írásoknak. Egyébként úgy vélem, figyelmesen olvasva a cikket, kiérezhető belőle, hogy a szerző sem azonosul ezekkel a jelenségekkel, sőt ezek ellen szól:

„/„Fontosnak tartom hagyományaink tiszteletét.”/.

Ha nem írának róla, attól még ezek a gondok élnek.

Felelős szerkesztő

Egyenesen Amerikából

Vaskos borítékot hozott a posta szerkesztőségünk részére egyenesen Amerikából. Ebben Abdon Erdei – rákóczifalváról elszármazott – írja le gondolatait azokról a dolgokról, amiket a hozzá eljutott Rákóczi Lapokból olvasott, valamint visszaemlékezéseit a régmúltból és közelmúltból. Természetesen arra nem vállalkozhatunk, hogy teljes terjedelmében közöljük írásait, de szívesen adunk helyet – folytatásokban – emlékiratának. Írását eredeti helyesírással közöljük, hiszen ő 50 év után sem tőri a magyart, pedig körülötte ritkán fordulnak meg magyar ajkú egyének, – mint mondotta – azok is inkább letagadnák anyanyelvüket:

Felelős szerkesztő

R.F. Lap Olvasók írják rovathoz

A R.F. Lap 2006 hetedik és a 2006 nyolcadik számához és a 2006 önkormányzati választás pályázatnak rövid önéletrajzához szeretnék egy pár szót hozzáfűzni.

R.F. Lap hetedik számába egy fénykép másolatot találtam. Ez nagyon kellemesen lepott meg. Hiszen ezeket a fiúkat közelebbről vagy távolról ismertem, annál is in-

OLVASÓI LEVÉL

kább, mert velem egykorúak.

Mészáros Jóska második unokatestvérem, rokon, de hát ki nem közeli vagy távoli rokonom.

Hiszen az én déd nagyszüleim mindkét ágon első telepesek voltak. Az én rokonságom úgy össze van gubancolva, hogy hetven malyikus nem tudná kioldani. Csépai Feri is egy ERDEI lányt vett feleségül, harmadik unokatestvérem.

Jóskával és Ferivel egy osztályba jártam.

Verte a fenekünket Szurgyi tanító.

Jóska bátyámról, az iskola szolgáról a rokonságot csak onnan tudom, hogy engem nem vert fejbe ha rajtakapott, hogy az iskola folyosóján lévő edényből pohár nélkül ittünk vizet és ellocsoltuk a vizet a padlón. Dacára, hogy anyámmal első unokatestvérek voltak, tudtommal soha se beszéltek egymással.

Máté Jánost, Nagy Mihályt és Páldi Andrást csak távolról ismertem.

Csépai Ferivel együtt koptattuk az iskolába a padot.

Verte Szurgyi tanító a fenekünket. Hát Ferikém akkor nem úgy nézett ki, hogy doktor legyen, harmonikázni viszont szépen tudtál. (kár összeveszni veled, kár megcsalni a szíved). Emlékszel rá.

Gondolom Tabányitól kaptad a diplomát.

Filemon Jóskát azt nagyon ismertem.

Sok emlék fűz ahhoz a zenekarhoz, ahol ő volt a dobos. Bólya Tibor hegedűn, Falusi Náci harmonikán és még volt egy fiú hegedűn játszott, nevét elfelejtettem. Húzták a volt Baláti kocsmába, ahová én tánciskolába jártam.

(Hol van már a tánciskola, a Próba Bál, ahol a lányok virágot adtak azoknak a fiúknak, akikkel legtöbbit táncoltak.)

A táncmester egy falubeli fiú volt, „Seres”. (Nem tévesztendő össze a malmos Seres fiúval)

Gajdos Gézátt ismertem, egy párszor beszéltem vele.

Öccsével Tiborral egy osztályba jártam. Apjukat ismertem legjobban, mert az valami pap volt és a templom a mi házunkkal szemben volt. (Nem igazi templom, csak egy magánház.)

Énekeltek, de hogyan, kotta nélkül. Úgy hangzott, hogy mindenki azt énekel, amit akar.

A Zakar falu lakói, mert közel volt a Zakar falu, sok vicces megjegyzést tettek erre a templomjárókra.

Sajnálattal olvastam, hogy Jóska elköltözött egy más világra (ha van olyan).

Hely öreg fiúk, mi már az időt nem évekre, hanem napokra, hetekre, esetleg hónapokra számoljuk. Hiába van az a sok doktor, tudós, nem bírják a természetet legyőzni. ....

Abdon Erdei

GYERMEKNAP

A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség 1949 novemberi határozata alapján, 1950 óta május utolsó vasárnapján ünnepeljük a NEMZETKÖZI GYERMEKNAPot. A nap célja, hogy felhívja a figyelmet a gyermekek jogaira, sajátos világukra.

Neumann-ház – Irodalmi Szerkesztőség

Amíg az ember gyermek, mindig az a vágya, hogy ő is felnőtt legyen. Azután fordul a kocka, és azt mondjuk, bár csak mindig gyermek lehetnek! A két óhaj óriási ellentéte az, hogy a gyermek vágya teljesülhet, a felnőtté – természetesen e tekintetben – soha.

A gyermeknap hivatalos megfogalmazása egy kicsit száraznak tűnik, különösen a mi világunkban, ahol ez azért mégiscsak egy vidám ünnep, sok csokival, fagyival, lufival és rengeteg irodalmi élménnyel. Ilyenkor – bár ez talán nincsen másképp máskor sem – még fokozottabban ráirányul a figyelem a gyermekekre családban, iskolában, más gyermekközösségben.

Nekünk felnőtteknek „csupán” az a dolgunk, hogy minél szebbé, színesebbé és emlékezetesebbé tegyük számukra ezt a napot. Emlékezetesebbé: ez a legfontosabb! És itt egyáltalán nem anyagiakra gondolok. Legyen ajándék is – kinek-kinek a lehetősége szerint –, de ne ez jelentse az emléket. Rengeteg szeretetre, együtt töltött boldog órákra gondolok, hiszen ez az, ami soha nem vész el, nem törik össze, nem avul el.

Érdekes, hogy nem emlékszem vissza kislány korom egyetlen gyermeknapi ajándékára sem, de az édesanyámmal ilyenkor elfogyasztott vattacukor édes íze, a felhőtlen nevetések – sok gondja ellenére – és ki nem apadó beszélgetések örökké bennem élnek.

Ezekkel a sorokkal kívánok minden gyermeknek nagyon boldog, élményekben gazdag gyermeknapot!

Pappné Benson Mária

PORTRÉ

Egyszerű ember érdekes élete

Varga István 1922. szeptember 9-én született Rákóczifalván, ugyanabban az utcában, amelyikben most, 86 évesen él. / Rózsa u. F.F./

Mikor 4,5-5 évvel ezelőtt megismerkedtünk, beszélgetéseink során egy érdekes élet körvonalazódott előttem. Bizonyára vannak akik jobban ismerik Pista bácsit mint én, de életének egy-egy szakasza csak azok előtt válik ismertté, akiknek Ő elmeséli. Nem kitüntetés az, hogy mesél, mert szinte mindenkivel szívesen beszélget, biztatást alig-alig vár.

- Pista bácsi, mesélj!

- Rákóczifalván születtem, ennek az utcának az utolsó házában, ahol most is élek. Hét testvérem volt, akik közül ma már csak egy él sajnos, egy húgom, Szandaszőlősen. Apánk mezőgazdasági munkás, napszámos volt, édesanyánk a háztartást vezette és a gyerekeket nevelte, etette. Nehezen, de becsülettel, szeretettel neveltek bennünket. Én kitanultam az ácsmesterséget és dolgoztam, mint ács. 1940-ben behívtak katonának és a háborút végig kellett szolgálnom. 1944-ben Moszkvától alig pár kilométerre borzalmas bombatámadás érte csapatomat. Félelmetes volt, állítólag 40 ezer amerikai repülőgép volt egyszerre bevetve. A csapat nagy része holtan, vagy súlyosan sebesülten maradt a helyszínen. Én súlyosan, többszörösen sebesülten estem amerikai fogságba. Jobb lábamat leszakította az akna, kezem, bordáim megsérültek, eltörték, koponyámba több repesz maradt, amiket csak közel negyven év múlva operáltak ki. Egy repesz még most is benne van a fejemben. Az amerikai fogságot Németországban töltöttem, súlyos sebesüléséből itt lábadoztam, kezeltek, minden orvosi segítséget megadtak, jól tartottak, etettek, ápoltak, minden szükséges kezelést, orvosságot megadtak.

Hat év fogság után egy feleséget és egy gyereket Németországban hagyva, 1947 év őszén kerületem haza. A Szent István Kórházba kerülve megkezdődött a hazai kórházak megismerése, „bejárása”.

Hazatérésem után megnősültem, feleségem előző házaságából való gyerekeit együtt neveltük. Ezt a házat, ahol most feleségem halála után egyedül élek, felépítettük, a tetőszerkezetet én építettem, fél lábbal, de a legjobb ácsstudással. Biztos voltam abban, hogy az élet így is értelmet nyerhet, soha nem adtam fel.

Feleségem, sajnos 56 évi házasság után itthagytott. Azóta egyedül élek, de nem vagyok magányos, mert ismer mindenki, én is ismerem mindenkit a faluban, eljárók vásárolni, a temetőbe, emberek közé. Életemben nem ittam, de ha segítségre van szükségem, felkeresem az italboltot, mert ott lehet napszámost találni.

Nehéz életem volt, de szívesen élném újra. Mivel ez nem lehetséges, most már arra kell készülnöm, hogy mint minden ember, aki megszületett előbb-utóbb meg kell halni. Éltem, dolgoztam, szép volt, de nagyon nehéz is volt. Most, hogy a nyugdíjamat rendezték, amit csökkentettek azt most visszakaptam, kicsivel könnyebb. Jó emlékezni az életemre, beszélgetni az emberekkel, jókat enni, nevetni. Régen jártál erre, ha időd engedi, gyere be hozzám beszélgetni egyet.

- Pista bácsi! Köszönöm a beszélgetést, ígérem, hogy felkereslek. Az újság megjelenése után feltétlenül, később, ha nem zavarok időnként meglátogatlak.

- Örömmel várlak, jó egészséget neked és az újság olvasóinak.

Fekete Ferenc

Levelet hozott a posta!

Az AKTÍV PRESSZ reklámújság hirdetését veszem fel hivatalos formában, számlán és az ügyfél aláírásával.

Valamelyik nap kaptam egy levelet, melyben egy vezető ember nevében küldtek nekem hirdetést, hogy adjam fel, majd a hirdetett áru eladása után fizet a hirdetésért, amely 8000 Ft-ba került volna.

Kérdezem én, vajon ki ellen irányult a rosszindulat?

Kár, hogy csak névtelenül jelentkeznek ezek az emberek, mert ha unatkozik az illető, tudnék neki elfoglaltságot találni.

Van elég szemét a faluban, amit össze lehetne szedni, nem pedig szaporítani még ilyen levelekkel.

De szerintem takarítson a saját portáján, ha van neki.

Ha valami problémája van velem vagy akinek a nevében írta a levelet, álljon ki és szemtől szembe mondja el, mi a gondja, üzenem ezen íráson keresztül.

Jobbágné

Papp Imre

EZ IS, AZ IS

A vízisikló (*Natrix natrix* L.)

Hazánkban még viszonylag nagy létszámban élnek folyók, tavak, csatornák környékén.

Európában, Északnyugat-Afrikában és Ázsiában is előfordulnak.

Mint a neve is mutatja, vízi állat. A legkisebb neszre is azonnal a vízbe menekülnek, rendkívül óvatosak. A kifejlett állat hossza 80-110 cm, de találtak már 120 cm-es példányt is.

Fejük mögött mindkét oldalon csontsárga színű, félhold alakú folt van. A külső szegélye élénk fekete.

Olajzöld vagy barnásszürke a hátuk. Hasuk fekete, két oldalon vajszerű szegéllyel.

Május végén párzanak. Tojásaikat júliusban rakják tőzeg és korhadt hordalékok közé. 12-35 db tojást raknak. A kikelt ivadékok 15-16 cm hosszúak, ceruzányi vastagságúak.

Apróbb halakkal, békákkal táplálkoznak leginkább, de elkapják a nagyobb rovarokat és kisebb rágszalókat is néhanapján.

Novembertől márciusig dermedt állapotban vészeli át a fagyos hónapokat.

A Tisza part állandó gyakori lakója, de Rákóczi falván a csatornák partján is gyakran láthatjuk sűtkérezni, ha elég csendben barangolunk a víz partján.

Védett állat, tehát őt is tilos háborgatni vagy befogni.

Ulviczki György

Életet menthetünk,

ha idejében felismerjük az agyvérzés jeleit.

Ez a levél nem a szórakozást hivatott szolgálni (ugyanis egy e-mailről van szó – szerk.), de a mondanivalója nagyon lényeges. Ezért kérem, szánjon rá 2 percet és figyelmesen olvassa el, azután pedig vagy mentse el, vagy vesse jól az emlékezetébe a következő esetet.

Egy fogadáson történt, hogy egy asszony tányérral a kezében megtántorodott, majd elesett. Segítették felkelni, majd az asszony azt mondta, hogy minden rendben, úgy látszik, csak megbotlott. Nem akarta, hogy orvost hívjanak. Az est hátralévő részét jó kedvvel a társaságban folytatta tovább.

Amikor hazaértek férjével, a férj mégiscsak felhívta a mentőket. Az asszonyt beszállították a kórházba. Rövid idő elmúltával, még az éjjel, az asszony agyvérzésben meghalt.

Ha ott, a szórakozás helyén, valaki ráismert volna az agyvérzés jeleinek egyikére annak a következő 3 óra leforgása alatt életmentő jelentősége lett volna az egyik orvos véleménye szerint.

Alapjában, négyféle lehetőség van arra, hogy felismerjük az agyvérzés jelét:

1. Ha megkérjük a veszélyeztetett személyt, hogy mosolyogjon,

2. Ha megkérjük a veszélyeztetett személyt arra, hogy mondjon egy rövid mondatot, pl. Ma nagyon szép idő van.

3. Ha megkérjük a veszélyeztetett személyt arra, hogy emelje fel mindkét karját a magasba.

4. Ha megkérjük a veszélyeztetett személyt arra, hogy öltse ki a nyelvét.

A fentiek közül bármely az elváltozás jeleit mutatja a normálistól, pl. ha arcának egyik fele görcsösen mozdulatlan marad, vagy nem tudja kifejezni magát egy egyszerű mondat erejéig sem, vagy ha valamelyik kezét nem tudja felemelni feje fölé, vagy nem tudja kiölni nyelvét, vagy az egyszerűen csak kilóg a szájából... ez mind azt jelzi, hogy sürgősen hívjuk a mentőket.

Ez a neurológus orvos azt is mondta, hogy ez a levél, ha eljut legalább 100 címre, szinte biztos, hogy legalább egy életet megment.

Internetről ollózta: TPE

Macimúzeum

A Macimúzeum folyamatosan fejlődik, és újabbnál újabb látnivalókkal igyekeznek meghódítani a látogatókat.

A Zöld teremben elkészült a terrárium, mely áprilisban fogadhatta lakóját, mégpedig egy óriáskígyót. Egy kiráлыпiton az új látványosság, mely 1 m hosszú és hímnemű. 3 esztendő, s reméljük, hogy még hosszú ideig emeli a gyűjtemény színvonalát.

A kiráлыпiton (Python regins)

1-1,5 m hosszú éjszakai állat, az afrikai pítók legkisebb változata. Száraz, füves, homokos szavannák lakója. Szinte kizárólag apró rágcsálókra vadászik. Látása gyenge, elsősorban a száján lévő hőérzékelő szervre hagyatkozik. Nappal összetekeredve pihen, fejét a gyűrűk közé dugja, éjszaka aktív. Többhónapos vemhesség után 6-8 db igen nagy méretű tojást rak. Ezután az anyaállat a tojások köré tekeredik, és közel 3 hónapig költi ki őket. (Izmai összehúzódsával és elernyesztésével hőt termel.) A kicsik 30-40 cm méretben születnek, és azonnal apró rágcsálókat fogyasztanak. Igen békés állat, nagyon ritkán fordul elő, hogy harap. Ha megijed, fejét a gyűrűi közé dugja és szinte labdává gömbölyödik össze. Afrikában nemcsak a bőrért, de a húsért is vadásszák. Látogassanak el a múzeumba, és lehet, hogy még a táplálék elfogyasztását is megfigyelhetik.

Ulviczki György

Kedves Múzeumbarátok !

Örömmel osztjuk meg Veletek a MACKÓKRÓL szóló új hireinket: május végén egyik bátor utazó kurucmacink az EUROVIZIOS DALFESZTIVÁLRA utazik a hazánkat képviselő

Csézy és öt kísérő Rakonczi Viktor társaságában.

Ismét lehetőségünk nyílik országos újságban való megjelenésre: április végén a LAKÁSKULTÚRA két szerkesztője készített anyagot a Múzeumról.

Balázs Antal és a múzeum munkatársai

Legyen ön is részese új Guinness rekord felállításának!
Döntsük meg együtt az amerikai 7,3 méteres rekordot!
Készüljön el a rákóczi Balázs Antal nevezetes kuruc-macija monumentális, 8 méteres méretben!

Kérjük, támogassa tervünk megvalósulását!

Macimúzeum-Balázs Antal

Hirdetési áraink

A Rákóczi Lapban az alábbi árak szerint hirdethet
(árak az áfát tartalmazzák):

Egész oldal: 25000 Ft

1/2 oldal: 15000 Ft

1/4 oldal: 7500 Ft

1/8 oldal: 4000 Ft

A hirdetések Jobbágyiné Incze Erzsébetnél (Szabadság téri újságos pavilonban) lehet feladni.

Kiadja: Rákóczi Lap Baráti Kör Közhasznú Egyesület

Felelős kiadó, felelős szerkesztő: Pappné Benson Mária (pbm)

Tervező-szerkesztő, tördelő: Papp Imre grafikus

E havi számunkat a szerkesztőség tagjai közül írták:

Balázs Antal, Czirmay Árpád, Czirmayné Kocsis Róza, Fekete Ferenc, Feketéné Molnár Zsuzsanna, Hably Dóra, Jobbágyiné Incze Erzsébet, Katona Gizella, Komár István, Kövér Nikoletta, Dr. Túrócziné Páldi Erzsébet (TPE), Ulviczki György, Urbánné Kelemen Rózsa

Korektúra: Túrócziné Annamária

Önkormányzati hírek: Molnár Zsuzsanna

Civilszervezetek, intézmények híreit sajtó alá rendezte: Császiné Csáti Réka

Iskolai hírek: Hönyiné Nagy Erzsébet

A Rákóczi Lapot terjeszti a Magyar Posta.

Előfizethető a kézbesítőknél és a Posta Hivatalban.

Rákóczi Balázs Antal, 2008. május 9.

A Rákóczi Lap és a településről más fontos információ olvasható a folyamatosan frissülő községi hivatalos honlapon.

www.rakoczifalva.hu

Bocs D'Art galéria

Flab alatt

című kiállítás
a Macimúzeumban

Dr. Varga Zoltán nagykörúti gyűjtő
SÖRÖS KUPÁI
és Herczeg Gyula budapesti gyűjtő
SÖRNYÍTÓI

Megnyitó: 2008. május 16. 17.00 óra
A kiállítás megtekinthető: 2008. június 26.

A világtávozó farkas maci

hírelí Rákóczifalvát

